

Møteinnkalling nr. 5/2015

Utvalg: Formannskapet
Møtested: Tinbua, Rådhuset
Møtedato: 21.04.2015
Tid: 19:00

Forfall meldes til utvalgssekretær Solfrid Lund, som sørger for innkalling av varamedlem.
Varamedlemmer møter kun ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:

Navn	Funksjon	Representerer
Ogne Undertun	ORD	AP
Hans Eide	VARAORD	SP
Anne Torill Rødsjø	MEDL	AP
Jostein Tårnes	MEDL	AP
Gerd Hegvik	MEDL	SP
Sissel Eide Fremstad	MEDL	AP
Gunhild E. Lien	MEDL	KRF
Barbro Brønner Eikset	MEDL	V
Per Odd Solberg	MEDL	BB
Tore Melhuus	MEDL	H
Walter Braa	MEDL	FRP

Saksnr	Innhold	Lukket
	Saker til behandling:	
PS 15/16	Pkt. 2 i forpliktende plan 2015 - oppvekststrukturen i Bjugn kommune	

Saker til behandling:

Saker til behandling:

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Motedato</i>
15/16	Formannskapet	21.04.2015
	Kommunestyret	

Saksbehandler: Tor Langvold**Pkt. 2 i forpliktende plan 2015 - oppvekststrukturen i Bjugn****Vedlegg:**

- 1 Særutskrift Oppvekststrukturen i Bjugn kommune
- 2 Oppsummering av høringssvar
- 3 Høringsdokument Oppvekststruktur 2015
- 4 Lovlighetskontroll av Bjugn kommune sitt budsjettvedtak for 2015

Sakens bakgrunn og innhold:

Hovedutvalg for livsløp og samhandling behandlet denne saken i møte 16. april.
Hovedutvalget fattet vedtak med 7 mot 4 stemmer, jf særutskrift.

Formannskapet hadde møte 14. april der Fylkesmannen var til stede og redegjorde for sin behandling av årets budsjett og forpliktende plan som følger av kommunens status som Robek-kommune. Fylkesmannen har godkjent budsjettet for 2015 inkludert forpliktende plan bortsett fra pkt 2. Fylkesmannen krever en spesifisering av hvordan en innsparing på 2,6 mill kroner i oppvekstsektoren skal gjennomføres.

I rådmannens opprinnelige forslag til forpliktende plan, var pkt 2 med 2 underpunkter knyttet til forslag om nedlegging og avstengning av Fagerenget skole og flytting av elevene til Vallersund Oppvekstsenter. Dette ble omgjort i formannskapets møte 9. desember til dagens pkt 2 i forpliktende plan fordi endring i skolestrukturen ikke bør gjøres i et budsjettvedtak. Ettersom budsjettet for 2015 ikke er endelig godkjent av fylkesmannen, må dette avvike og lukkes som en budsjettsak. Rådmannen utarbeider forslag til budsjett eller saldering av budsjett som formannskapet behandler og innstiller til kommunestyret.

Derfor går saken om oppvekststrukturen til kommunestyret etter innstilling fra formannskapet og ikke etter innstilling fra hovedutvalget for livsløp og samhandling.

Vurdering:

Kommunen har et akkumulert merforbruk på 13,7 mill. kroner fra årene 2011, 2013 og 2014. Fylkesmannen meldte kommunen inn i Robek-registeret i august 2014 og en del av kommunens handlefrihet ble begrenset og vil være det så lenge kommunen befinner seg i registeret. Det betyr at kommunestyret må vedta en forpliktende plan som er konkret på formål og omfang og som i løpet av noen år bringer driftsnivået i kommunen ned på et nivå der inntekt og utgift harmonerer og der gammelt merforbruk er nedbetalt. I tillegg anbefaler Fylkesmannen at kommunene budsjetterer med 2 % netto driftsresultat.

Kommunestyret har vedtatt å styrke inntektssiden med eiendomsskatt på hele kommunen fra 2016 og i 3 år.

Kommuneplanen fra 2012/13 stipulerer en folkevekst på bortimot 7000 innbyggere fram til 2025. Gjennom kampflybaseprosjektet har vi fått midler til å drive sentrumsplanlegging der fortetting var ett av kravene fylkesmannen stilte for å godkjenne arealplanen i 2013.

Flere nye utbyggingsprosjekter viser at folkeveksten først og fremst vil komme innenfor skolekretsgrensene til Botngård skole.

Botngård skole begynner å komme på sin maksimale kapasitet. Det har rådmannen vist i oppvekststrukturdokumentet.

Det er fra mange politiske partier også reist spørsmålet om kapasiteten i Botngård skolekrets bør løses ved å skille ungdomstrinn fra barnetrinn og bygge ny ungdomsskole i sentrum.

Oppvekststrukturen framover:

Det vises til saksdokumentet som rådmannen har laget på bestilling fra hovedutvalget og som ble behandlet i hovedutvalget 16. april.

Rådmannen ønsker å legge til rette for en styrking av Vallersund Oppvekstsenter slik at vi har en stor nok 1-7 skole i et langsiktig perspektiv. Dette vurderes som mer faglig forsvarlig enn å drive to 1-7 skoler med lavt elevgrunnlag.

Når det gjelder barnehagetilbudet i Lysøysund kan dette løses med en midlertidig modulløsning som også rommer SFO tilbudet til barna fra Lysøysund fram til en ny barnehage er på plass. Rådmannen jobber med en slik midlertidig løsning i samarbeid med et byggefirma.

For å legge til rette for en utvikling i kapasitetsspørsmålet knyttet til Botngård skole, vil rådmannen foreslå å legge inn planleggingsmidler i dette forslaget som kan bidra til å etablere en planleggingsorganisasjon som i løpet av et år eller to kan levere et grunnlag for en beslutning i kommunestyret om å bygge ny ungdomsskole i Botngård sentrum.

Tidspunktet er riktig når kommunens økonomi tillater et vedtak om bygging.

Ut i fra framlegget til Fylkesmannen på formannskapsmøtet den 14. april vil de godkjenne investeringer og derved låneopptak som gir kostnadsbesparelser. Det vil si at planleggingen av en ny skole må fokusere også på kostnadsbesparelser/mest mulig rasjonell drift på både kort og lang sikt. I tillegg må driftskostnadene reduseres i forkant av investeringen slik at kommunens økonomi kan bære ytterligere finanskostnader.

Så lenge kommunen er på Robek, må rådmannen ha tett dialog med fylkesmannen for å finne gode og akseptable løsninger.

Alternativ inndekning av pkt 2 i forpliktende plan:

Inndekningsbehovet formulert i punkt 2 er på 2,6 millioner kroner. 0,9 mill kroner var opprinnelig tenkt som innsparing i fysisk drift av Fagerenget skole (strøm, renhold osv), og de resterende 1,7 mill på reduserte personalkostnader.

Uten en avstengning av bygg er det kun personalkostnader det kan spares særlig på.

Gitt en personalkostnad på 0,6 millioner per årsverk inkludert sosiale utgifter og avgifter gir dette et innsparingskrav på 4,33 årsverk i oppvekstsektoren.

I barnehage er det svært lite å hente da vi allerede i dag driver en av landets billigste barnehager. Lederstrukturen er svært effektiv i forhold til andre kommuner. Det er mulig å spare 350 000,- på å flytte avdelingen fra Lysøysund opp til Fagerenget, men dette krever investeringer i stellerom og toaletter på Fagerenget, samt utbedring av utelekeplass for barnehage. Bjugn kommune mener bygget ved Fagerenget skole ikke kan brukes til videre skole/barnehagedrift uten betydelige investeringer.

Da Fagerenget skole og Vallersund oppvekstsenter er fådelte skoler har disse et spesielt vern i forbindelse med de gamle klassesdelingstallene. Dette betyr at det er svært lite å hente på grunnbemanningen i disse skolene. Det kan eventuelt hentes noe på en omorganisering av ledelsen på skolene, for eksempel ved å legge alle skoler under en felles rektor.

I praksis betyr dette at en innsparing på 2,6 millioner kroner i oppvekstsektoren ført og fremst vil måtte tas fra Botngård skole.

Når man vet at skolen allerede har tatt ned behovet for spesialundervisning med 1 million kroner (1,4 årsverk) fra høsten 2015 og at lærertettheten er alarmerende lav jfr Hovedutvalg for livsløp og samhandlings vedtak i Kvalitetsmeldingen, er det grunn til å stille spørsmål ved forsvarligheten av å fjerne 4,33 årsverk fra grunnbemanningen. Dette betyr en bemanningsreduksjon på 10 % ved kommunens største skole.

I tillegg til innsparingen i punkt 2 er det lagt inn 3 millioner i innsparing i oppvekstsektoren i to andre punkter, spesialundervisning og Robek-nettverket. Samlet skal da grunnskolen reduseres med 5,6 millioner, noe som utgjør 9,33 årsverk hvis alt tas på bemanning.

Forpliktende plan:

Vi fikk dessverre et merforbruk også i 2014. Det medførte at vi ikke fikk dekket inn de budsjetterte 2,7 mill kronene av akkumulert merforbruk. Denne manglende inndekningen må foretas i 2015 og vil derved sette økonomien under et ytterligere press.

Dersom vi får økte inntekter / reduserte kostnader på et område må dette benyttes til å dekke akkumulert merforbruk. Det vil si bli en del av den forpliktende planen.

Det kan se ut som om vi vil få en merinntekt på eiendomsskatten, men den må som nevnt i foranstående avsnitt benyttes i inndekning av akkumulert merforbruk.

Folkehelsevurdering:

Det vises til vurderingene i kommunalsjefens saksutredning der dette temaet er grundig belyst.

Oppsummering:

Pkt. 2 i forpliktende plan må spesifiseres for å bli godkjent av fylkesmannen.

Rådmannen finner ingen fornuftige argumenter som tilsier at innsparingen på 2,6 mill. kroner kan tas andre steder i grunnskolen vår enn ved å legge ned Fagerenget skole fra 1. august 2015.

Barnehage- og SFO-tilbudet i Lysøysund må løses ved eksisterende barnehage i Lysøysund sentrum gjennom en midlertidig modulløsning, i første omgang av tidsmessige og økonomiske grunner.

Rådmannen foreslår å legge inn midler til å starte planlegging av ny ungdomsskole i Botngård som kan utvide kapasiteten så mye ved Botngård skole at elevveksten som forventes fram mot 2030/2050 kan finne en god og fleksibel løsning som også er økonomisk bærekraftig for kommunen.

Rådmannens innstilling:

1. Fagerenget skole legges ned fra 1. august 2015 og elevene overføres til Vallersund Oppvekstsenter.
2. Barnehagen i Lysøysund sentrum utvides med en modulløsning som også må romme SFO-tilbudet til barn fra Lysøysund fram til det bygges en permanent løsning for barnehage og SFO i Lysøysund.
3. Det avsettes 0,5 mill. kroner på budsjett 2015 til oppstart av planlegging av ny ungdomsskole i Botngård, som finansieres med ubrukte lånemidler.

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Motedato</i>
15/2	Hovedutvalg for livsløp og samhandling	16.04.2015

Saksbehandler: Kjetil By Rise**Oppvekststrukturen i Bjugn kommune**

Vedlegg:

- 1 Oppsummering av høringssvar
- 2 Høringsdokument Oppvekststruktur 2015

Sakens bakgrunn og innhold:

Hovedutvalg for livsløp og samhandling gjorde i møte den 26.08.14 i sak 14/13 følgende vedtak vedrørende tjenestestrukturen i Bjugn kommune:

Det er pr. d.d. ikke behov for en ny barnehage på Oksvoll. Dette begrunnes i at det er et lite antall barn som søker til kretsen, samt at det ikke er ønskelig med små faglige forhold. Barnehagebehovet i kommunen vil imidlertid være gjenstand for en kontinuerlig vurdering, der behovet vil være styrende for nyopprettelse og plassering.

Det ønskes en utredning fra rådmannen på å legge ned Fagerenget skole og flytting av elevmassen fra Fagerenget over til Vallersund oppvekstsenter eller Botngård skole. Samt muligheten for en utbygging/renovering av Solkysten barnehage avd. Lysøysund for å kunne ta imot de barn som søker til området.

Det ønskes også en utredning på kapasiteten ved skolene og barnehagene i Bjugn fra og med i dag fram til 2020 spesielt med tanke på ekstra tilflytting ut over fødselsraten. Dette skal igjen danne grunnlag for en utbyggingsplan innen barnehage og skolesektor.

Det utredes 1-4 skole sammen med ny barnehage i Lysøysund som et alternativ.

Med bakgrunn i dette mandatet fra Hovedutvalg for livsløp- og samhandling har rådmannen utredet alternative løsninger for elevene som i dag søker til Fagerenget skole.

Det er også sett på mulighetene for å utvide barnehagen i Lysøysund for å få plass til de barna som hører til Lysøysund i dag.

Rådmannen har også vurdert folketallsutviklingen i kommunen basert på de tallene vi har i dag, og vurderingene som ble gjort i forbindelse med kampflybaseprosjektet.

Rådmannen legger ikke fram en fullverdig utbyggingsplan for barnehage og skole i denne omgang. En plan for utbygging er delvis avhengig av hva som blir vedtatt i forbindelse med Sentrumsplanen i Botngård og den faktiske utviklingen i boligbyggingen.

I denne saken er det viktig å se oppvekststrukturen i hele kommunen på kort og lang sikt, og perspektivet bør være en struktur som vil være robust nok til å vare 10-15 år.

Det er likevel viktig å se på hverdagen til dagens barn, og ta hensyn til at de endringene som nå kan bli vedtatt vil få konsekvenser for hverdagen til dagens barn.

Dette er en vanskelig balansegang, og setter store krav til kunnskapen og oversikten hos de som til slutt skal gjøre endelig vedtak.

Kommunestyrets skoleeierrolle utfordres sterkere enn noen gang, og det er ikke bare hensynet til barna i Fagerenget skolekrets som utfordres.

Det kompliserer også saken at den blir påvirket av at kommunen er i en vanskelig økonomisk situasjon, og er på den såkalte ROBEK-lista. Kommunens handlingsrom både når det gjelder drift og investeringer er svært begrenset så lenge kommunen er på ROBEK-lista, og det er viktig å understreke at en presset kommuneøkonomi gjør at hele kommunens tjenestetilbud påvirkes av vedtak som skaper drift- og investeringskostnader.

Dette saksframlegget vurderer innholdet i høringsdokumentet og høringssvarene som er kommet inn, innspill på folkemøtene og dokumentasjon om dagens barnetall og struktur.

Lovmessig regulering av behandling av skole- og barnehagestruktur:

Utdanningsdirektoratet påpeker i rundskriv [Udir-2-2012](#) (som erstatter rundskriv F-15/99) følgende om saksbehandlingen i saker om skolenedleggelser og kretsgrenser:

Hverken opplæringsloven eller annet regelverk har innholdsmessige regler for endring av skolestruktur, det vil si regler for når det er lovlig eller ulovlig å legge ned eller opprette en skole.

Avgjørelser knyttet til skolestruktur ligger i kjerneområdet av den kommunale handlefriheten. En avgjørelse må bygge på et kommunestyres økonomiske, politiske og samfunnsmessige prioriteringer.

Kommunale vedtak om endring av skolestrukturen, for eksempel om nedleggelse av en skole, er ikke enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Det er ikke et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter for en eller flere bestemte personer. Plassering av den enkelte elev ved en skole vil derimot være et enkeltvedtak.

Barnekonvensjonen er tatt inn i norsk rett ved menneskerettsloven i 2003, og forplikter kommunene til å legge vekt på barnets beste, blant annet i saker om skolestruktur.

Artikkel 3 nr. 1 peker på at barnets beste er et viktig hensyn i saker som gjelder barn. Barnekonvensjonens artikkel 3 nr. 1 lyder:

”Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.”

Dette betyr at kommunen i saker om skolestruktur også må vurdere barnets beste.

Og:

Det er et ulovfestet forvaltningsrettslig prinsipp at forvaltningen skal treffe vedtak etter at saken har vært behandlet på forsvarlig måte. Forsvarlig saksbehandling krever at en sak er tilstrekkelig opplyst før det blir gjort vedtak.

Det finnes ingen lov eller tilsvarende rundskriv som regulerer endringer i barnehagestrukturen på samme måte som for skolestrukturen, men i kommuneplanens samfunnsdel understrekes behovet for et barnehagetilbud i grendene.

Hele Rundskriv Udir-2-2012 finner du her:

http://www.udir.no/Upload/Rundskriv/2012/Udir-2-2012-Behandlingen_av_saker_om_skolenedleggelser_og_kretsgrenser.pdf?epslanguage=no

Hele kommuneplanenes samfunnsdel finner du her:

<http://bjugn.kommune.no/file.axd?fileID=20824>

Konsekvensutredninger

Som en del av oppvekststrukturen er det naturlig og nødvendig med en utredning om konsekvensene for elevene ved de skolene og barn ved barnehagene som er berørt av de foreslåtte endringene. Deler av denne konsekvensutredningen er lagt inn i de enkelte forslagene.

Det er **tre forhold** som vurderes i denne delen av utredningen og som er gjeldende for ett eller flere av forslagene:

Etablering av en 1-4 skole i Lysøysund er lansert og vurdert som en mulig løsning. Det er ingen fagmiljøer som anbefaler en slik løsning med unntak av de situasjonene der det er eksepsjonelt lange avstander til alternativene.

En 1-4 skole vil ha så få elever at det ikke vil være et reelt fagmiljø, og selv om skolen ble lokalisert med barnehagen vil ikke dette veie opp for et godt skolefaglig miljø. Fordelen med å unngå skoleskyss for de minste elevene vurderes ikke som store nok til å veie opp for ulempene med lite fagmiljø og få elever.

Det er heller ikke stor nok økonomisk gevinst ved å etablere en 1-4 skole i forhold til å videreføre en barneskole.

Utvidet behov for skoleskyss er en risiko på mange plan. Som flere av høringsinstansene har vært inne på er det spesielt tre forhold som er gjeldende, i tillegg til at det koster penger.

Kommunen må betale en egenandel for skoleskyss for hver enkelt tur. Denne egenandelen varierer etter lengden på skoleskyssen.
Dette er beregnet til kr 23 per elev per tur (sone 4). Det vil i løpet av året bli 380 turer, altså totalt 8740,- per elev.
Med dagens elevtall i Fagerenget på 41 blir dette 358 340,- (minus den skyssen 20 elever allerede har med en annen sone).

Elever som tar buss til skolen har større **risiko for overvekt** enn de som går eller sykler. Dette er dokumentert i flere sammenhenger. Per i dag er det halvparten av elevene på Fagerenget som har skoleskyss. Ved en nedlegging vil alle elever bli skyssert til skolen. Dette kan i noen grad avbøtes med andre fysiske aktiviteter og organiseringen av skyssen i forhold til hvor elevene tas opp/settes av, men skoleskyss er ikke optimal i folkehelsesammenheng. Det må også understrekes at overvekt blant barn allerede er et problem i hele Bjugn kommune, og at tiltak i denne forbindelse må gjøres uavhengig av valg av skolestruktur.

For elevene fra Lysøysund vil det bli **lang tid i buss** uavhengig av hvor de skal gå på skole. Dette tar verdifull tid fra barn som burde brukes til lek og fritidsaktiviteter. Dette kan i noen grad avbøtes med god organiseringen av skyssen og flere busser, men mye tid på buss er ingen god løsning.

I dag er det mange elever i Bjugn og i resten av landet som skysses over slike avstander eller lengre.

Kirke, Utdannings og Forskningsdepartementet ga i 1985 en anbefaling på 45 min reisetid for 1-3 klasse, 60 min for 4-6 og 75 min for 7-9 klasse inkludert gangtid og venting.

Denne anbefalingen ble senere fjernet, og det er i dag ingen regler eller norm for skyssen.

Fylkesmannen uttalte i brev av 4/2-08 følgende:

*"Ved organiseringen av skoleskyssen for den enkelte elev, vil det isolert også måtte vurderes hva som kan aksepteres av ventetid og reisetid. Fylkesmannen legger her til grunn at det er den totale tiden som eleven bruker fra det tidspunkt den går/reiser hjemmefra og til undervisningen begynner, og fra undervisningen er slutt til eleven er hjemme som utgjør den samlede gang-, reise- og ventetiden. Rammen for denne tiden er ikke lovregulert og det er ikke fastsatt noen maksimumsgrenser i lov eller forskrifter. I forarbeidene til loven er det vektlagt at skoleskyssen må organiseres slik at elevene får en akseptabel reisetid og at særlig 6-åringene får så kort reisetid som mulig, jf. Ot prp nr 46 (97-98). Samtidig vil det være relevant å vektlegge hensyn om at barn får tilstrekkelig fritid, tilstrekkelig tid i hjemmet, at det er en effektiv organisering av skoleskyssen hos fylkeskommunen og også økonomiske vurderinger. Det er imidlertid vanskelig å angi absolutte maksimumsgrenser for samlet gang-, reise- og ventetid. Hva som er akseptabelt må, slik Fylkesmannen ser det, avgjøres etter en konkret vurdering i det enkelte tilfelle. Dersom det blir slått fast, enten av vedtaksmyndighet eller av klageinstansen, at eleven etter den fastlagte skoleruten/skoleskyssruten, har en uakseptabel lang ventetid, **skal fylkeskommunen organisere skoleskyssen slik at eleven får oppfylt sin individuelle rett til skoleskyss**. Den enkelte elev vil altså kunne få prøvd slike saker gjennom klage på vedtaket om skoleskyss. For Fylkesmannen vil det være unaturlig at klageinstituttet skal benyttes dersom det oppstår slike spørsmål for en større gruppe elever. Fylkeskommunen/kommune kan bringe slike saker på prinsipielt grunnlag inn for Fylkesmannen etter opplæringsloven § 13-4 annet ledd."*

Uttalelsen over betyr at det er Fylkeskommunen som vil være ansvarlig for å organisere skoleskyssen på en forsvarlig måte. Dette betyr likevel ikke at kommunen ikke bør ta hensyn til transporttid i denne saken.

En lenger skoleskyss vil også bli plagsomt for elever med **bilsyke**. Dette forholdet er det vanskelig å finne gode avbøtende tiltak for, men dette forholdet gjelder alle barn i landet som må ta buss til og fra skolen.

I tillegg er en eventuell **fysisk avstengning av Fagerenget skole** et forhold som ikke i hovedsak angår opplæringen, men som vil kunne ha stor samfunnsmessig betydning for befolkningen i Lysøysund, ikke minst i forhold til aktiviteter i gymsalen og skolemusikkens bruk av skoleanlegget.

Et avbøtende tiltak, hvis kommunen ikke lenger skal bruke bygget, kan være å selge anlegget til befolkningen for en symbolsk sum. Et annet kan være å ta i bruk andre bygg i Lysøysund.

Høringen

Høringsbrev ble sendt de berørte parter i februar 2015 med høringsfrist den 19.03.15. Denne fristen ble utvidet noe for å ivareta behov for mer tid.

Det ble lagt opp til en bred høring der alle som mener seg berettiget til en mening om strukturen har fått levere uttalelser, og disse er behandlet i saken. I tillegg til den administrative høringen ble det avholdt folkemøte arrangert av FAU for Fagerenget skole i Lysøysund 16.mars 2015.

Generell kommentarer til høringene

Det ble innsendt 31 høringssvar til høringsutkastet om skole og barnehagestrukturen i Bjugn kommune 2015.

Ett av disse var en Underskriftsliste «Vi støtte aksjonen for å beholde Fagerenget skole» med 234 underskrifter.

En oppsummering av høringssvarene er vedlagt saken.

Lysøysund-samfunnet

De langt fleste av innspillene angår forslaget om å legge ned Fagerenget skole.

Flere av disse tar for seg mulige samfunnsmessige konsekvenser en nedleggelse av skolen vil kunne føre med seg.

For et lokalsamfunn er skolen et naturlig samlingspunkt og en forankring for innbyggerne, og forslag om nedleggelse setter i gang sterke følelser hos mange.

Lokalsamfunnet har behov for å opprettholde tradisjoner og funksjoner som svært ofte er knyttet til selve skoleanlegget og de funksjonene det inneholder, så som gymsal, øvingsrom, bibliotek og møtesal. I tillegg vil en skole være det naturlige utgangspunkt for kulturelle og ideelle funksjoner og organisasjoner.

Det er også naturlig at en skole kan være viktig i forhold til beslutninger om tilflytting eller fraflytting for familier med barn, eller planer om barn.

Flere stiller spørsmål om en tid med forslag om ny kommunestruktur og mulige infrastrukturendringer er det riktige tidspunktet å legge ned skolen i Lysøysund. Flere påpeker at en sammenslåing med Åfjord, kombinert med en ny bro over fjorden vil gjøre Lysøysund til et senter.

Generelt om barnetallsutviklingen i Bjugn kommune:

Antall barn født i Bjugn har så langt vært mellom 40 og 60 per år. På grunn av jevn, men økende tilflytting ligger barnetallet i barnehage og skole mellom 43 og 69 barn per årskull de siste 16 årene. Det ser ut til at det gjennomgående er flere barn i skole og barnehage enn det fødselstallene skulle tilsi.

Å beregne antall barn og hvor disse vil bo i framtiden er en vanskelig øvelse, både på grunn av interne flyttinger, tilflytting og fraflytting, utvikling av Ørland Hovedflystasjon og utviklingen av Valsneset.

Kampflybaseutredningen:

I utredningen fra Rambøll i forbindelse med Kampflybasen anslås det en befolkningsøkning på 20 % i kommunene Bjugn og Ørland. Gitt at halvparten av disse flytter til Bjugn skal altså Bjugn øke fra 4711 innbyggere i dag til 5653 innbyggere i 2030.

Av økningen på 942 innbyggere i Bjugn anslår Rambøll at det i de to kommunene vil være: 185 (topp i 2023) flere barnehagebarn, 300 flere barneskolebarn og 80 flere ungdomsskolebarn.

Gitt at halvparten kommer til Bjugn blir tallene 92 i barnehage (2023), 150 i barneskolen og 40 i ungdomsskolen i 2030!

Hele rapporten finnes her:

<http://www.bygddeforskning.no/download.php?filid=1527196c45d79d->

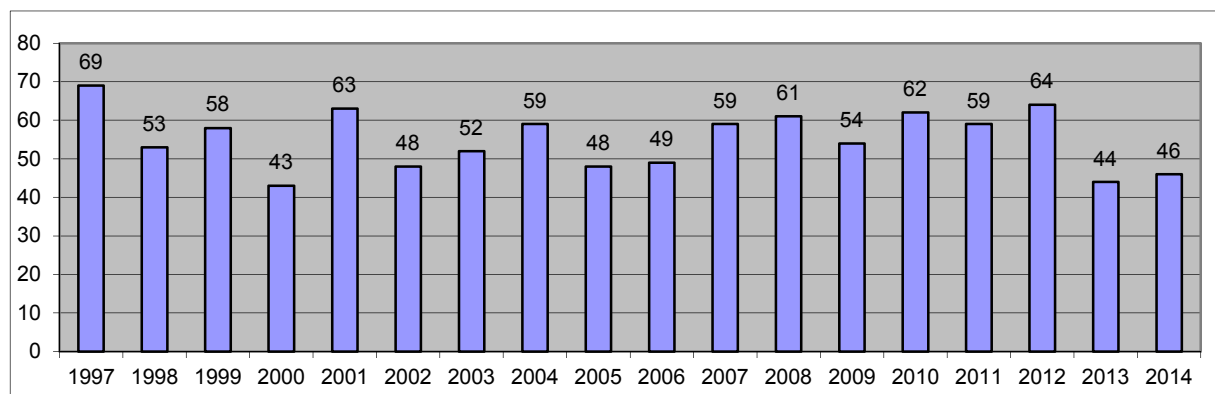
Det er verdt å minne om at grunnlaget Rambøll hadde for denne utredningen allerede er feil, da antall nyansatte ved flystasjonen allerede er utvidet flere ganger. Anslagene fra Forsvaret har økt fra dagens 600 stillinger til 1800 stillinger, altså en tredobling. Rambølls analyse tok utgangspunkt i 1200 stillinger.

Befolkningsøkningen vil derfor antakelig bli enda høyere enn disse tallene viser.

Barnetall:

De reelle tallene i dette dokumentet er tatt fra GSI-rapportene for grunnskolene i 2014, og innhentede tall fra barnehagene og helsesøster.

Det er grunn til å minne om at fødselstallene (altså de siste 2-3 årene) er noe lavere enn det faktiske barnetallet erfaringsvis blir etter hvert.

Faktisk antall barn per årskull 1997-2014

Det er altså en utfordring å se inn i framtiden for Bjugn kommune. Etableringene i kommunen og i nabokommunene vil antakelig gi økt folketall og flere barn og unge i kommunen.

En økning i folketallet gjennom tilflytting er også avhengig av tilgang på nye boliger.

Spesielt om området Botngård

Hvis vi ser på etableringen av nye boligfelt og omsetning av brukte boliger er det særlig områdene i og rundt Botngård som skiller seg ut. Det er under etablering et relativt stort boligområde på Seter sør for Botngård, det etableres stadig flere områder vest for Botngård og boliger bygges i Ervik og Høybakken/Eide i randsonen mot Ørland. I tillegg etableres det flere nye felt i Botngård sentrum.

Det er grunn til å tro at selve sentrum i Botngård vil fortettes med leiligheter i løpet av kort tid.

Alle disse områdene sokner i dag til barnehagene i Botngård (og Ervik) og til Botngård skole. Det er derfor grunn til å tro at særlig Botngård skole vil vokse betraktelig om kort tid.

I forhold til barnehager er bildet også komplisert. Per i dag er det tre barnehager som betjener områdene rundt Botngård. To av disse er kommunale og den tredje er Læringsverkstedets barnehage i Ervika.

Fra høsten er Bekkfaret barnehage med seks avdelinger klar, men det kommunale anlegget på Lyngrabben har få år igjen før dette må renoveres eller skiftes ut.

Læringsverkstedet er i ferd med å utvide sin barnehage i Ervika med en avdeling, men signaliserer at det er aktuelt med en større utvidelse etter hvert.

Dagens barnehager

Per i dag er det fire barnehager i Bjugn.

Solkysten barnehage har to avdelinger i Lysøysund/Fagerenget og to avdelinger på Sandnes.

Bygget i Lysøysund: Bygget er i brukbar tilstand, noe etterslep må påregnes. Planløsningen er ikke optimal i forhold til universell utforming og moderne barnehagedrift. Det er et vedlikeholdsetterslep på 0,2 millioner (2014 kroner).

Bygget i Fagerenget (må sees i sammenheng med Fagerenget skole): Bygget er utslitt. Det er stort etterslep i vedlikehold. Eventuell renovering og utbedring medfører store kostnader og det finnes flere områder det er umulig til å utbedre (betongkonstruksjon, høydeforskjeller). Det vurderes til at utbedring ikke er lønnsomt. Det er stor sannsynlighet for at noe vil hende i løpet av de neste årene og at kommunen derfor kan bli nødt til å stenge bygget. Dette kan være på grunn av helsefare, lekkasjer (taket, vann, varme-anlegget), brannfare, osv. Kostnader til utbedring av alvorlige skader anslås til mellom 15 og 20 millioner. Da kan man ikke forvente kvalitet som et nybygg, og må man regner med midlertidig stenging av bygget i en lengere ombyggingsperiode. Kostnader til midlertidige tilbud vil altså komme i tillegg. Mangel på ramper og heiser i bygget gjør at bygget ikke tilfredsstiller krav til universell utforming. Kostnader ved å etablere heiser og ramper anslås til 2-3 millioner kroner. Planløsningen er ikke optimal i forhold til dagens behov og krav. Det er behov for 15-20 millioner kroner til utbedring av alvorlige skader, og 2-3 millioner kroner til universell utforming (2014 kroner).

For å sikre en effektiv drift av Solkystens avdelinger i Lysøysund bør disse på sikt samles i ett bygg.

Bygget i Sandnes: (må sees i sammenheng med Vallersund Oppvekstsenter) Dette er et moderne bygg som oppfyller krav til universell utforming. Bygget er i bra tilstand, noe etterslep i vedlikehold.

Det er et vedlikeholdsetterslep på 0,2 millioner (2014 kroner).

Lyngrabben barnehage er spredt over to hus i Botngård; Lyngrabben med fire avdelinger og Sentrumsveien med to avdelinger.

Bygget ved Lyngrabben: Bygget er utslitt. Det er stort etterslep i vedlikehold. Bygget nærmere seg slutten av levetiden. Bygget tilfredsstiller ikke krav til universell utforming. Det er behov for oppussing slik at bygget kan holdes i drift til det legges ned. Det er bevilget 1,2 million (2014 kroner) til oppgradering i 2015 slik at bygget kan holdes i drift til slutten av levetiden, det vil bety 5-8 års videre drift.

Bygget i Sentrumsveien: Bygget er i utgangspunktet ikke særlig egnet til barnehagedrift. Planløsningen er uhensiktsmessig, støy i bygget er en utfordring, og rømningsveier er ikke optimalt. Uteareal tilfredsstiller ikke fullt ut behovet. Det er et stort etterslep i vedlikehold, særskilt fasadene og installasjoner. Det er behov for 2 millioner (2014 kroner) til oppussing og noe mindre ombygging. Omfanget er sterkt avhengig av framtidig bruk av bygget.

Det bygges nå en barnehage med seks avdelinger i Botngård som skal være ferdig høsten 2015.

Barnehagedriften videreføres da i dagens lokaler der Lyngrabben holder til og barnehagene avslutter driften i Toppen og Sentrumsveien.

Toppen barnehage ligger ved Botngård skole og har tre avdelinger.

Bygget ble renoverert innvendig for 2 år siden slik at den kunne tas i bruk som midlertid barnehage.

Det er et stort etterslep i vedlikehold og bygget er dyrt i drift.

Planløsningen er ikke optimal og tilfredsstillende ikke kravene til universell utforming.

Bygget nærmer seg slutten av levetiden i løpet av 5-8 år.

Bruken av bygget til barnehageformål er beregnet avviklet høsten 2015 da barnehagen flytter inn i Lyngrabben.

I Ervika ligger **Læringsverkstedets** barnehage med tre avdelinger og eies og driftes av Læringsverkstedet A/S.

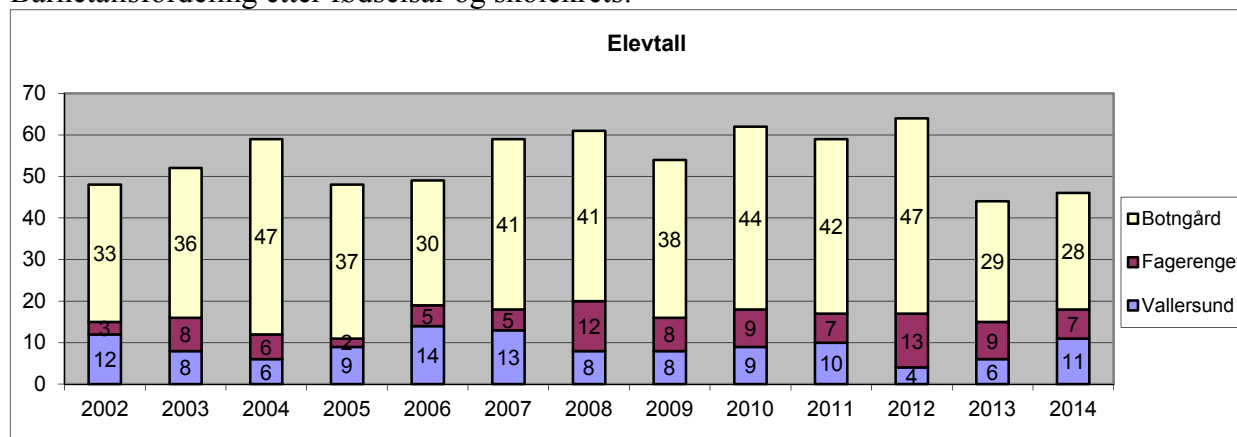
Læringsverkstedet A/S er i dialog med Bjugn kommune om å utvide barnehagen i Ervika. En eventuell større utvidelse av denne barnehagen vil kunne innvirke på behovet for nye kommunale barnehager i Bjugn.

Dagens skoler

I Bjugn kommune er det per i dag tre skoler:

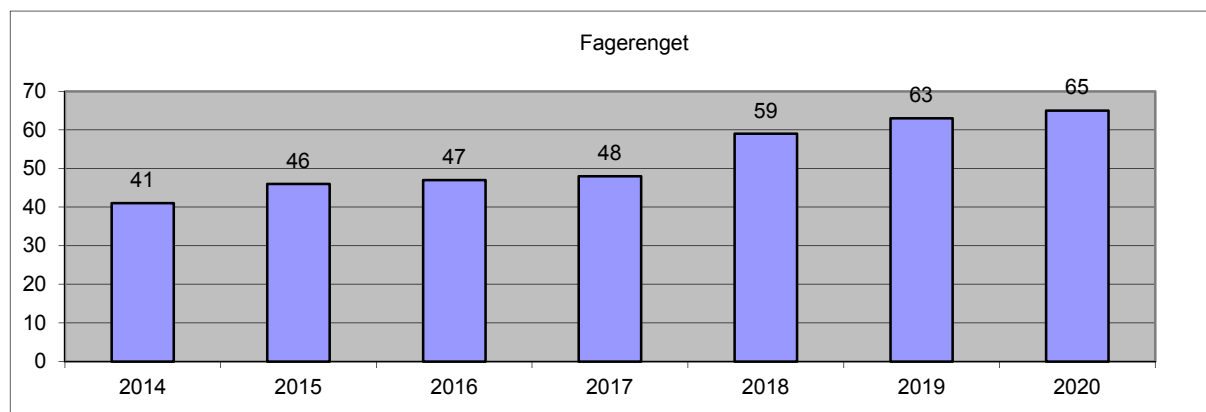
Fagerenget skole i Lysøysund, Vallersund oppvekstsenter i Vallersund og Botngård skole i Botngård.

Barnetallsfordeling etter fødselsår og skolekrets:

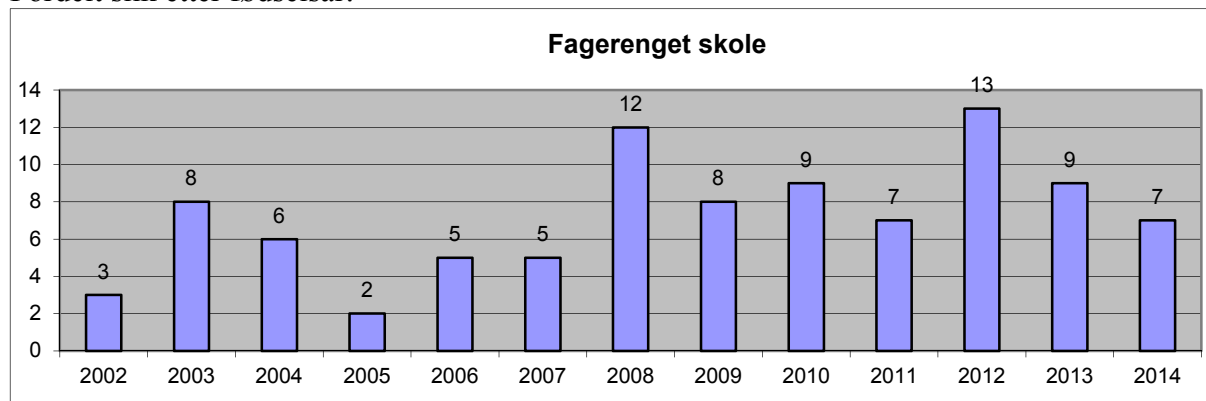

Fagerenget skole:

Skolen er i dag en barneskole med 41 elever. Barnetallet tilsier en økning fram mot 65 elever skoleåret 2020/21 med dagens tallgrunnlag:

Fordelt slik etter fødselsår:

Bygg:

Bygget er utslitt. Det er stort etterslep i vedlikehold. Eventuell renovering og utbedring medfører store kostnader og det finnes flere områder det er umulig til å utbedre (betongkonstruksjon, høydeforskjeller). Det vurderes til at utbedring ikke er lønnsomt.

Det er stor sannsynlighet for at noe vil hende i løpet av de neste årene og at kommunen derfor kan bli nødt til å stenge bygget. Dette kan være på grunn av helsefare, lekkasjer (takket, vann, varme anlegget), brannfare, osv.

Kostnader til utbedring av alvorlige skader anslås til mellom 15 og 20 millioner kroner. Da kan man ikke forvente kvalitet som et nybygg, og må man regner med midlertidig stenging av bygget i en lengere ombygningsperiode. Kostnader til midlertidige tilbud vil altså komme i tillegg.

Mangel på ramper og heiser i bygget gjør at bygget ikke tilfredsstiller krav til universell utforming. Kostnader ved å etablere heiser og ramper anslås alene til 2-3 millioner kroner.

Planløsningen er ikke optimal i forhold til dagens behov og krav til skoledrift.

Det er behov for 15-20 millioner kroner til utbedring av alvorlige skader, og 2-3 millioner kroner til universell utforming (2014 kroner).

Skyss:

Skoleåret 2014/15 er det 20 elever med rett til skoleskyss.

Utvikling:

Barnetallene i Fagerenget skolekrets varierer fra 2 til 13 per år. Det er vanskelig å forutse hva framtidige barnetall vil bli uten en omfattende gjennomgang av befolkningsgrunnlaget med hensyn til kjønn, alder/fruktbarhet osv.

Det legges opp til en industriutvikling av området "Gullvika" som vil kunne gi nye arbeidsplasser i området, og dermed grunnlag for tilflytting. Det er likevel grunn til å påpeke at dette ligger langt fram i tid, og at Vallersund oppvekstsenter ikke har opplevd vekst i elevtallet etter etableringen av flere titalls arbeidsplasser på Valsneset. Det ser ut til at tilflyttere velger å bosette seg i Botngårdsområdet.

I forbindelse med kommunereformen er en av mulighetene en sammenslåing med Åfjord kommune. En slik sammenslåing, kombinert med en bro over fjorden til Åfjord vil kunne gi en annen utvikling i Lysøysund. Dette ligger også langt fram i tid, og det er per i dag ingen konkrete planer om en bro.

Det er per i dag ikke lagt ut nye områder for utbygging i Fagerenget skolekrets. Det er heller ikke planlagt bygging av nye boliger i noe stort omfang. Tomtereserven er på 8-10 tomter sentralt i Lysøysund.

Dette betyr at rekrutteringsgrunnlaget i skolekretsen i stor grad er basert på omsetning av brukte boliger.

Det er derfor liten grunn til å tro at elevtallet vil bli mye større enn "toppåret" 2020/2021 med 65 elever i skolen uten etablering av nye boliger og tilflytting av innbyggere i fertil alder.

Risiko

Videre drift i bygget vil kunne medføre en risiko knyttet til byggets tilstand i forhold til brannvern, inneklima og sikkerhet for barn og ansatte.

Dette forholdet kan avhjelpes ved rehabilitering av hele eller deler av anlegget og ved rutiner for avbøtende tiltak. De fleste av disse tiltakene koster penger. Bjugn kommune har fortløpende evaluering av alle bygg, og sitter på god kunnskap om byggenes tilstand.

Størrelsen på personalet vurderes som en risiko, sett i forhold til muligheten for forsvarlig drift ved større fravær. Dette kan avhjelpes med en økning i antallet ansatte for å ha en buffer mot konsekvenser ved sykdom og fravær. Dette vil koste penger.

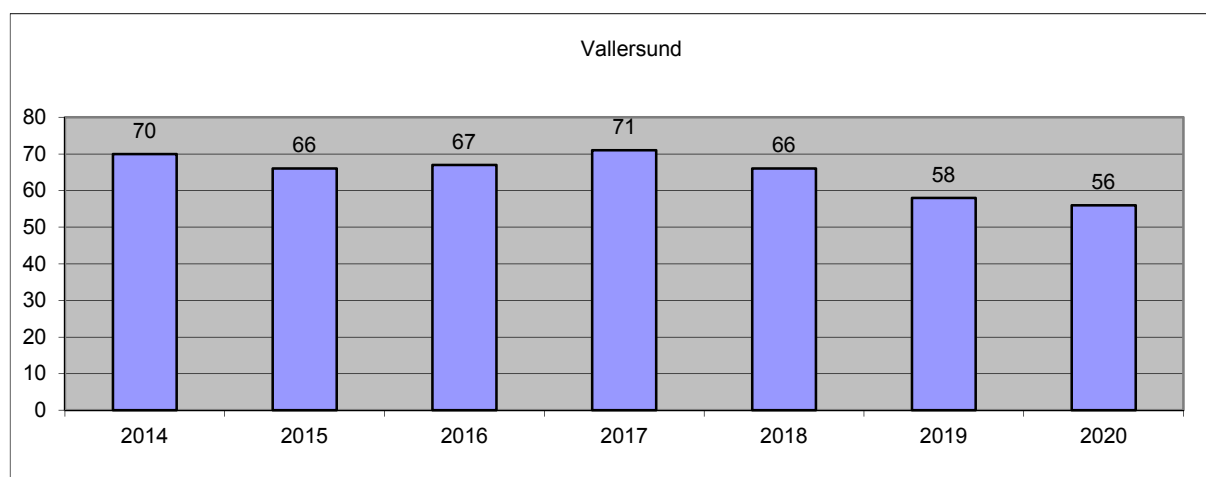
Det er også mulig å se for seg en løsning med felles vikarpool eller ambulerende lærere for å dekke opp slike behov, men rådmannen ser ikke hvordan dette kan løses med dagens økonomiske situasjon.

Antall elever ved Fagerenget skole er en risiko i forhold til utvalg mulige venner. Kommunen har over flere år stadige søknader om å flytte til større skoler, som er begrunnet med få venner av samme kjønn og lav trivsel. Dette er et forhold det er vanskelig å avhjelpe.

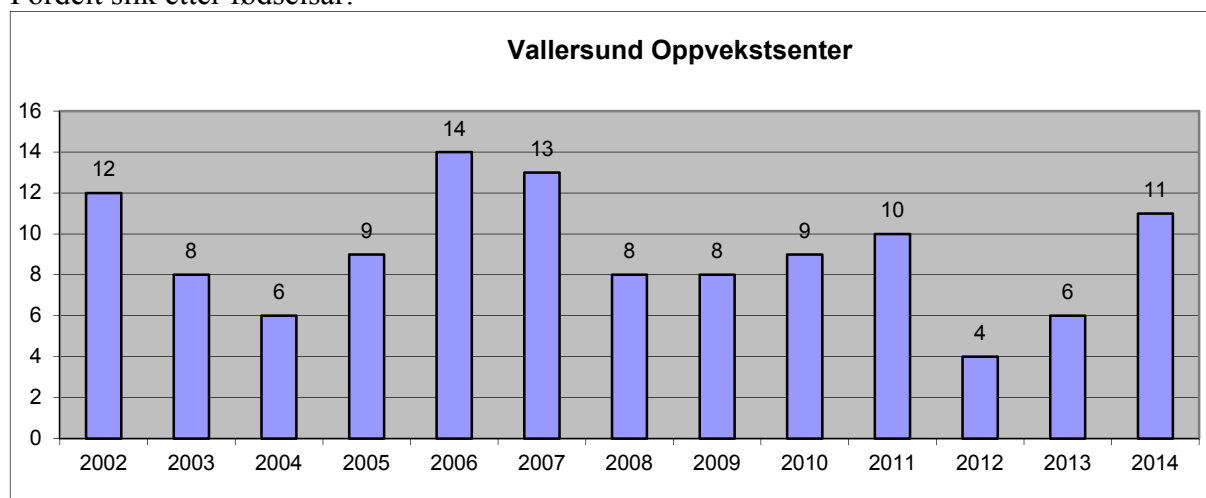
Det viser seg også at konflikter mellom enkeltelever får mye større betydning for den enkelte når det ikke er mulig å «gjemme seg bort» slik man kanskje har mulighet for i et større miljø.

Vallersund oppvekstsenter:

Skolen er i dag en barneskole skole med 70 elever. Barnetallet tilsier en reduksjon ned mot 56 elever skoleåret 2020/21 med dagens tallgrunnlag:

Fordelt slik etter fødselsår:

Bygg:

Dette er et moderne bygg som oppfyller krav til universell utforming. Bygget er i bra stand, men med noe etterslep i vedlikehold.

Det er et vedlikeholdsetterslep på 0,2 millioner (2014 kroner).

Skyss:

Skoleåret 2014/15 er det 39 elever med rett til skoleskyss.

Utvikling:

Barnetallene i Vallersund skolekrets varierer fra 4 til 14 per år. Det er derfor vanskelig å forutse hva framtidige barnetall vil bli uten en omfattende gjennomgang av befolkningsgrunnlaget med hensyn til kjønn, alder/fruktbarhet osv.

Det er per i dag ikke lagt ut nye områder for utbygging i Vallersund skolekrets. Det er heller ikke planlagt bygging av nye boliger i noe stort omfang. Tomtereserven er i feltet nord for Sandnesvågen og noen tomter på feltet i Fauskan.

Det betyr at rekrutteringsgrunnlaget i skolekretsen er basert på omsetning av brukte boliger, eventuelt utbygging av eksisterende utlagte boligtomter.

Det ser ikke ut til at befolkningstallet i Vallersund skolekrets har vokst merkbart etter etableringen av forfabrikken og annen utvikling på Valsneset.

Det er derfor liten grunn til å tro at elevtallet vil bli mye større enn ”toppåret” 2017/2018 med 71 elever i skolen uten etablering av nye boliger.

Risiko

Etter hvert som elevtallet på Vallersund oppvekstsenter går ned må størrelsen på personalet vurderes som en risiko, sett i forhold til muligheten for forsvarlig drift ved større fravær.

Dette kan avhjelpes med en økning i antallet ansatte for å ha en buffer mot konsekvenser ved sykdom og fravær. Dette vil koste penger.

Det er også mulig å se for seg en løsning med felles vikarpool eller ambulerende lærere for å dekke opp slike behov, men rådmannen ser ikke hvordan dette kan løses med dagens økonomiske situasjon.

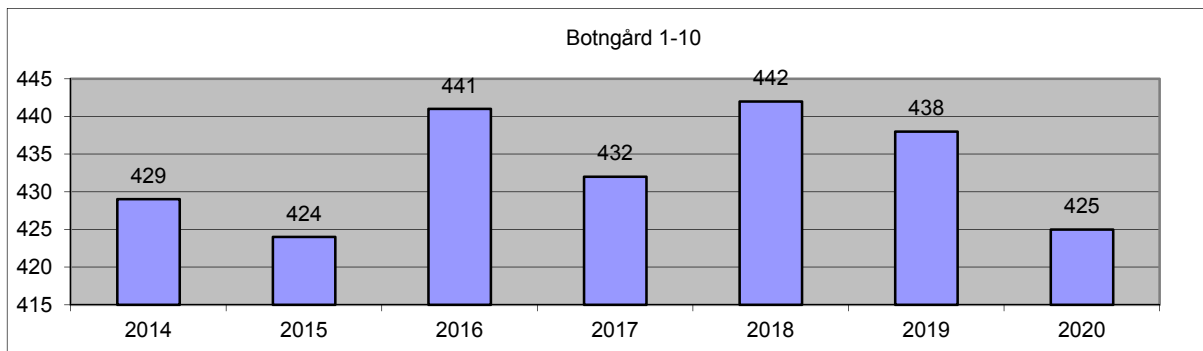
Antall elever ved Vallersund oppvekstsenter vil kunne bli en risiko i forhold til utvalg mulige venner. Kommunen har over flere år stadige søknader om å flytte til større skoler, som er begrunnet med få venner av samme kjønn og lav trivsel.

Dette er et forhold det er vanskelig å avhjelpe uten å endre opptaksområdet for Vallersund oppvekstsenter.

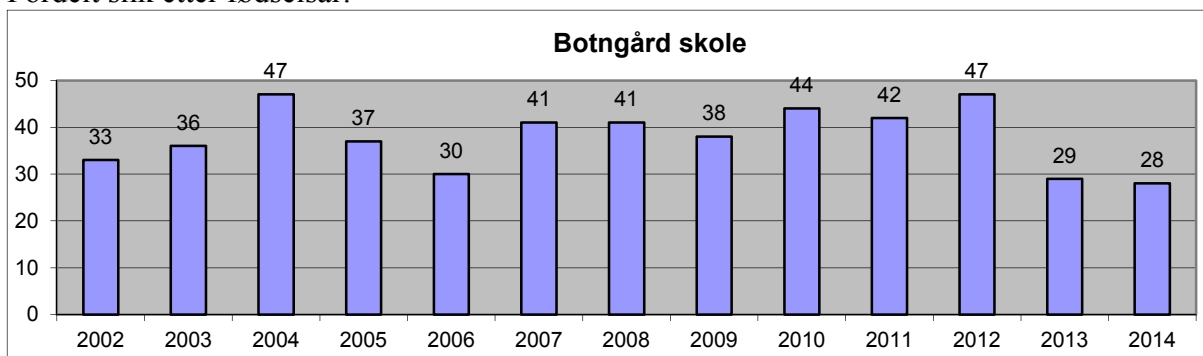
Det viser seg også at konflikter mellom enkeltelever får mye større betydning for den enkelte når det ikke er mulig å «gjemme seg bort» slik man kanskje har mulighet til i et større miljø.

Botngård skole:

Skolen er i dag en 1-10 skole med 429 elever. Barnetallet tilsier en økning til 442 elever skoleåret 2018/19 og ned til 425 i 2020/21 med dagens tallgrunnlag:

Fordelt slik etter fødselsår:

Bygg:

Bygget er i god stand. Noe etterslep i vedlikehold, spesielt fasader og installasjoner. Parkering til ansatte tilfredsstiller ikke dagens behov og det mangler en av- og påstigningssone.

Bygget blir intensivt brukt og slitasjegraden er høy.

Det er behov for 5 millioner til vedlikehold og 2 millioner til oppgradering av parkeringsplasser (2014 kroner).

Skyss:

Skoleåret 2014/15 er det 284 elever med rett til skoleskyss.

Utvikling:

Barnetallene i Botngård skolekrets varierer nå fra 26 til 47 per år.

I Botngård skolekrets er det flere boligområder under utvikling, og det bygges flere boliger også i eksisterende boligfelt.

Slik det ser ut i dag er det regulert rundt 400 nye boliger i Botngård skolekrets fordelt på 200 rekkehus/eneboliger og 200 leiligheter.

I tillegg bygges det boliger i flere av de eksisterende boligfeltene i Botngård, Ervika og Høybakken.

I utredningen fra Rambøll i forbindelse med Kampflybasen anslås det en befolkningsøkning på 20 % i kommunene Bjugn og Ørland. Gitt at Bjugn får halvparten av disse skal altså Bjugn øke fra 4711 innbyggere i dag til 5653 innbyggere i 2030.

Av økningen på 942 innbyggere i Bjugn anslår Rambøll at det i de to kommunene vil være: 185 flere barnehagebarn, 300 flere barneskolebarn og 80 flere ungdomsskolebarn. Gitt at halvparten kommer til Bjugn blir tallene 92 i barnehage, 150 i barneskolen og 40 i ungdomsskolen i 2030!

Slik det ser ut i dag kan det bli behov for plass til 150 nye elever i barneskolen og 40 nye elever i ungdomsskolen i Botngård fram mot 2030.

Hvis dette skjer som en lineær utvikling vil det bli en økning på rundt 12 elever hvert år fra 2016 til 2030 hovedsakelig i Botngård skolekrets.

Det er grunn til å tro at elevtallet på Botngård skole vil øke relativt raskt, og ved en lineær utvikling (økning på 12 elever hvert år fra 2016) blir elevtallet ved Botngård skole slik:

År	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Elevtall	429	424	453	456	478	486	485

Vurdering:

Generelt om barnehage

Barnehagestrukturen i Bjugn er etter dagens behov relativt tilfredsstillende. Det er et kvalitativt godt tilbud i de fleste områder i kommunen.

Kommunen bør ha som mål at de fleste barnehager skal ha minst 4 og mest 6 avdelinger for å ivareta forsvarlig pedagogisk og økonomisk drift, uten at det blir uhensiktsmessig store enheter.

Bygget på Lyngrabben nærmer seg raskt slutten av levetiden, og behovene i Botngårdsområdet tilsier at det må startes opp en prosess for å etablere en ny barnehage på seks avdelinger.

Dagens delte løsning mellom de to barnehagebyggene i Lysøysund er ikke optimal på noen måte. Det er en utfordring å rekruttere ansatte da fagmiljøet blir lite. Det er sosialt utfordrende over tid å jobbe i et lite personale, og det er svært sårbart i forhold til sykdom og fravær. I tillegg er det en kostbar løsning sett i forhold til en samlokalisering. Dette kan i noen grad avbøtes ved å samle hele barnehagen i Fagerenget, noe som utløser investeringsbehov da dagens bygg ikke er tilfredsstillende.

Utvidelse av barnetallet ved Solkysten barnehage i Lysøysund sentrum vil antakelig ikke medføre stor risiko, men er avhengig av hvilke løsninger som velges. Det er ikke plass til alle barn som sokner til Lysøysund i dag, og det ser ut til at barnetallet vil være like stort i årene som kommer. Det kan vurderes flere mulige løsninger for å avhjelpe dette.

Den beste løsningen vil være et nytt bygg i Lysøysund sentrum som ivaretar barnehagens behov. Dette bygget kan være en ren barnehage, barnehage og SFO eller en samlokalisering med en ny skole hvis dette velges som løsning. Dette er en stor investering for en kommune som er på ROBEK-lista.

En annen løsning kan være å utvide arealet med en midlertidig eller permanent utvidelse av dagens bygg. Dette vil være en billigere løsning, men er antakelig ikke en fullgod løsning på sikt da dagens barnehagebygg ikke er optimalt for dagens barnehage.

Som midlertidig løsning kan nærliggende bygninger tas i bruk som barnehage, men dette må vurderes ut fra de enkelte byggene. Dette er i utgangspunktet ikke en god løsning.

Dagens godkjenning:

Fagerenget barnehage: 18 -24 barn

Lysøysund barnehage: 18 – 24 barn

I Lysøysund/Fagerenget er det i dag tilsammen 36 barn (50 ekvivalenter).

Det er også tre småbarn som ønsker plass i Lysøysund men som ikke får plass på grunn av mangel på areal.

De barna som er der i dag (pluss de tre som ikke har fått plass) utløser behov for 185 kvm leike og oppholdsareal.

Alternative løsninger i Lysøysundområdet (Alle beløp er i 2014 kroner):

1	Utvidelse av Lysøysund barnehage for å ha plass til avdelingen fra Fagerenget (permanent eller paviljong) 18-24 barnehagebarn (2 avdelinger) 450 kvm	20,0 mill.
2	Bygging av ny barnehage for alle barn i Lysøysund 36-48 barnehagebarn (3 avdelinger) 650 kvm	27,3 mill.
3	Bygging av ny barnehage og 1–4 skole (inkludert gymsal) i Lysøysund 36-48 barnehagebarn (3 avdelinger) 30 skolebarn 1410 kvm	59,2 mill.
4	Bygging av ny barnehage og barneskole (inkludert gymsal) i Lysøysund 36-48 barnehagebarn (3 avdelinger) 70 skolebarn 1850 kvm	77,5 mill.
5	Full rehabilitering av Fagerenget skole med barnehage for alle barn i Lysøysundområdet. (Vanskelig vurdering, men mye av bygningsmassen er saneringsmoden, dvs. at det må rives før nytt bygges opp.) 36-48 barnehagebarn (3 avdelinger) 70 skolebarn	70,0 – 90,0 mill. (Kalkulasjonsanslag)

Forslag tilknyttet barnehagestrukturen:

En barnehage bør være på 4-6 avdelinger for å sikre pedagogisk og økonomisk forsvarlig drift.

Barnehagene i Lysøysund-området bør samles i ett anlegg slik at tilbudet blir mer robust og at fagmiljøet blir bredere.

Det startes en prosess for etablering av en ny barnehage i Botngårdsområdet.

Disse forslagene ansees å være til barns beste.

Alternative skolestrukturer:

Alternativ 1:

Beholde dagens struktur uten endringer.

Strukturen er kostbar for kommunen, og med kommunes økonomiske situasjon er ikke dagens struktur bærekraftig, spesielt med tanke på behovene for investeringer i forbindelse med tilflytting. Dagens struktur innebærer behov for store investeringer ved Fagerenget og Botngård skoler på noe sikt.

Videre drift av barnehage- og skole i Fagerenget vil kunne medføre en risiko knyttet til byggets tilstand i forhold til brannvern, inneklima og sikkerhet for barn og ansatte. Dette forholdet kan avhjelpes ved rehabilitering av hele eller deler av anlegget og ved rutiner for avbøtende tiltak. De fleste av disse tiltakene koster penger. Bjugn kommune har fortløpende evaluering av alle bygg, og sitter på god kunnskap om byggenes tilstand.

En full rehabilitering av Fagerenget skole vurderes som uhensiktsmessig sett i forhold til å bygge en ny skole, eventuelt i Lysøysund sentrum.

Størrelsen på personalet vurderes også som en risiko, sett i forhold til muligheten for forsvarlig drift ved større fravær. Dette kan avhjelpes med en økning i antallet ansatte for å ha en buffer mot konsekvenser ved sykdom og fravær. Dette vil koste penger. Det er også mulig å se for seg en løsning med felles vikarpool eller ambulerende lærere for å dekke opp slike behov, men rådmannen ser ikke hvordan dette kan løses praktisk, og med dagens økonomiske situasjon.

Antall elever ved Fagerenget skole er en risiko i forhold til utvalg mulige venner. Kommunen har over flere år stadige søknader om å flytte til større skoler, som er begrunnet med få venner av samme kjønn og lav trivsel. Dette er et forhold det er vanskelig å avhjelpe.

Det viser seg også at konflikter mellom enkeltelever får mye større betydning for den enkelte når det ikke er mulig å «gjemme seg bort» slik det ser ut til at man har mulighet til i et større miljø.

Ved Fagerenget er det flere alternative løsninger for videre skoledrift:
(Alle beløp er i 2014 kroner der ikke annet er anmerket)

1	Bygging av ny barnehage og 1–4 skole (inkludert gymsal) i Lysøysund 36-48 barnehagebarn (3 avdelinger) 30 skolebarn 1 410 kvm	59,2 mill.
2	Bygging av ny barnehage og barneskole (inkludert gymsal) i Lysøysund 36-48 barnehagebarn (3 avdelinger) 70 skolebarn 1 850 kvm	77,5 mill.
3	Full rehabilitering av Fagerenget skole med barnehage for alle barn i Lysøysundområdet. 36-48 barnehagebarn (3 avdelinger) 70 skolebarn	70,0 – 90,0 mill. (Kalkulasjonsanslag)

Ved Botngård skole kan arealutfordringene løses slik:

1	Ledige kommunale areal i nærområdet rundt Botngård skole kan tas i bruk som undervisningslokaler.	Kun leie- og driftskostnader
2	Bygge på dagens skolebygg mot elva 250 kvm	10,5 mill. (2013)
3	”Toppen” kan erstattes med et nytt undervisningsbygg i to etasjer.	42 mill.
4	Skolen kan splittes i ren barneskole og ungdomsskole, og en ny skole bygges i Botngårdsområdet. Ungdomsskole på 2600 kvm (250 elever) uten gymsal	110 – 115 mill. (Kalkulasjonsanslag)

Alternativ 2:

Legge ned Fagerenget skole og flytte elevene til Botngård skole fra skolestart 2015.

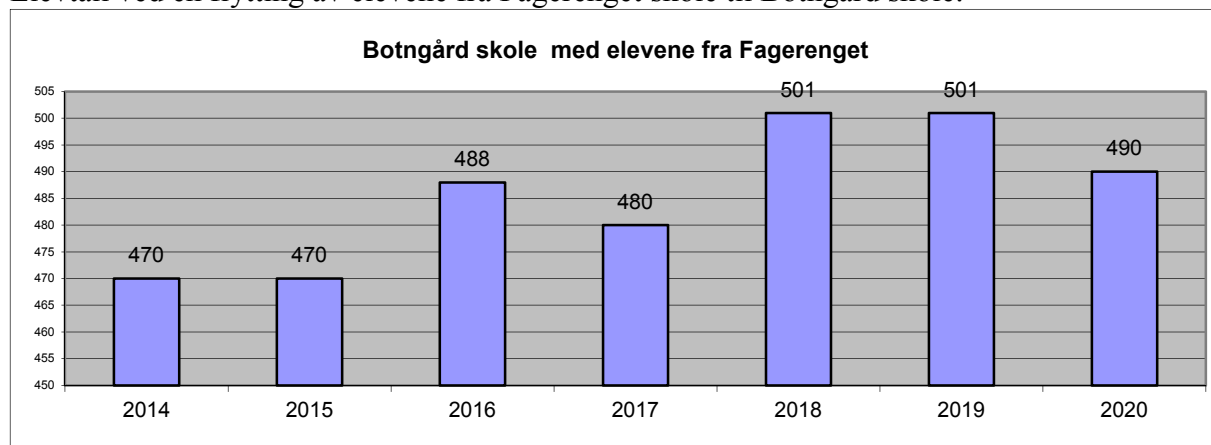
Utvidelse av elevtallet ved Botngård skole innebærer en risiko for at skolen kan bli svært trang. Det samlede elevtallet hvis elevene fra Fagerenget skole flyttes til Botngård skole vil være 501 elever i 2018, noe som bare kan avhjelpes med utvidelse av arealet.

En skole med over 450 elever er heller ikke anbefalt i opplæringsloven, og stordriftsfordelene er ikke særlig gjeldende over 300 elever.

Hvis Botngård skole splittes i en barneskole og det bygges en ny ungdomsskole i Botngård vil dette løses:

Skolen kan splittes i ren barneskole og ungdomsskole, og en ny skole bygges i Botngårdsområdet. Ungdomsskole på 2600 kvm (250 elever) uten gymsal	110 – 115 mill. (Kalkulasjonsanslag)
--	---

Elevtall ved en flytting av elevene fra Fagerenget skole til Botngård skole:

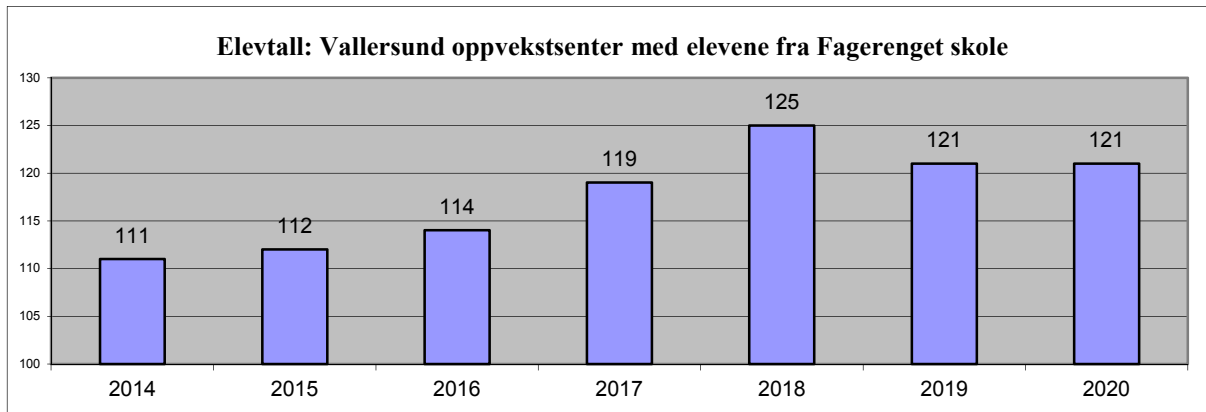

Disse tallene er ikke justert for mulig tilflytting (lineært 12 elever per år fra 2016).

Alternativ 3:

Legge ned Fagerenget skole og flytte elevene til Vallersund oppvekstsenter fra skolestart 2015.

Utvidelse av elevtallet ved Vallersund oppvekstsenter innebærer en risiko for at skolen kan bli trang ved noe ekstra tilflytting. Det samlede elevtallet vil, hvis elevene fra Fagerenget skole flyttes til Vallersund oppvekstsenter, være 125 elever i 2018. Dette er omtrent det maksimale elevtallet skolen ble bygget for.

Elevtallet går noe ned de påfølgende årene, men det er en mulig risiko for at skolen blir full. Dette kan antakelig avbøtes noe med å justere skolegrensen mot Botngård skole, men er ikke nødvendigvis en fullverdig løsning da Botngård skole også har plassproblemer. En barneskole på 100-130 elever er kurant i forhold til størrelse på personale og antall elever.

Elever fra Lysøysund som går i SFO mister retten til skoleskyss. Dermed må foreldre levere og hente barna i Vallersund, noe som ikke er en naturlig transportvei for de fleste. Dette vil utløse behov for mer bilkjøring. Dette kan muligens avbøtes med en egen SFO knyttet til barnehagen i Lysøysund, og at elevene skysses dit.

Ved Botngård skole kan arealutfordringene løses slik:

1	Ledige kommunale areal i nærområdet rundt Botngård skole kan tas i bruk som undervisningslokaler.	Kun leie- og driftskostnader
2	Bygge på dagens skolebygg mot elva 250 kvm	10,5 mill. (2013)
3	”Toppen” kan erstattes med et nytt undervisningsbygg i to etasjer.	42 mill.
4	Skolen kan splittes i ren barneskole og ungdomsskole, og en ny skole bygges i Botngårdsområdet. Ungdomsskole på 2600 kvm (250 elever) uten gymsal	110 – 115 mill. (Kalkulasjonsanslag)

Folkehelsevurdering:

Barns oppvekstmiljø er i aller høyeste grad viktig i forhold til folkehelseperspektivet. De valgene som må gjøres i denne saken vil ha en direkte innvirkning på oppvekstmiljøet for alle barn og unge i Bjugn kommune.

Oppsummering:

Barnehage

For å sikre et mest mulig robust fagmiljø og best mulig utnyttelse av ressursene i kommunen, bør en barnehage ha minst fire og maks seks avdelinger. Dette vil ivareta et godt og attraktivt fagmiljø for de ansatte, et oversiktlig og godt oppvekstmiljø for barna og en personellmessig robusthet i forhold til fravær og sykdom.

Barnehageavdelingene i Lysøysund bør samles i Lysøysund sentrum for å ivareta noen av de overnevnte prinsippene. Rådmannen anbefaler at det settes i gang prosjektering for å bygge en ny barnehage med plass for alle barn i Lysøysund og med SFO for barn fra Lysøysund i samme bygg. Størrelsen på den nye barnehagen må baseres på prognoser for forventede fødselstall. Dette vil ivareta den robustheten det er behov for i barnehagen og vil kunne gi et kvalitativt godt SFO-tilbud.

Fram til denne løsningen er på plass må det forsøkes å finne midlertidige løsninger for å få plass til alle barn i Lysøysund sentrum.

En vurdering av barns beste må sees i sammenheng med dagens situasjon der barnehagen er fordelt på to hus som ikke fullt ut tilfredsstiller dagens krav til barnehagebygg.

En løsning med en samlet barnehage i Lysøysund sentrum vurderes å være til barn i Lysøysundområdet beste.

Skole

For å sikre at alle barn i kommunen får et kvalitativt bra og likeverdig tilbud anbefaler rådmannen at Fagerenget skole legges ned, og at elevene får sitt undervisningstilbud ved Vallersund oppvekstsenter fra august 2015.

Etter en helhetlig vurdering av kommunens ressurser, tilstandene på skolebygg og behov for skolebygg er dette den løsningen som best ivaretar behovet for en robust og forutsigbar skolestruktur.

For å gjøre foreldres liv litt enklere anbefaler rådmannen at elevene fra Lysøysund får et SFO-tilbud ved barnehagen i Lysøysund sentrum. Dette vil minimere behovet for transport mellom Lysøysund og Vallersund.

Ved å samle elevene på Vallersund oppvekstsenter vil skolen bli stor nok til at behovet for faglig kompetanse kan dekkes, og at elevene har et stort nok utvalg av potensielle lekekamerater.

Etter en vurdering av forhold knyttet til risikovurdering og økonomisk handlingsrom har rådmannen kommet fram til at denne løsningen er til barns beste ikke bare i Lysøysund, men også for barn i resten av kommunen da andre løsninger vil tappe de andre skolene for ressurser på en uforsvarlig måte.

Rådmannen anbefaler at kommunen starter prosjektering av en ny ungdomsskole i Botngårdsområdet. Plassering og utforming må sees i sammenheng med blant annet Sentrumsplanen for Botngård.

Størrelsen på skolen baseres på prognoser for forventet fødselstall og tilflytting.

Hovedutvalgslederens innstilling:

1. En barnehage bør være på 4-6 avdelinger for å sikre pedagogisk og økonomisk forsvarlig drift.
2. Fagerenget skole legges ned og elevene flyttes til Vallersund oppvekstsenter fra høsten 2015 jfr. alternativ 3 i saksutredningen.
3. Barnehagene i Lysøysund-området bør samles i ett anlegg slik at tilbudet blir mer robust og at fagmiljøet blir bredere. Det startes en prosess for etablering av en ny barnehage med SFO-tilbud i Lysøysund sentrum.
4. Det startes planlegging av en egen ungdomsskole i Botngårdsområdet.

Saksprotokoll i Hovedutvalg for livsløp og samhandling - 16.04.2015

Behandling:

Forslag fra Bjugn Høyre:

1. Prosessen med å bygge ny ungdomsskole i Botngård startes.
2. For å opprettholde nødvendig kapasitet ved barne- og ungdomsskolene i Bjugn de nærmeste årene, endres ikke skolestrukturen før ny ungdomsskole kan tas i bruk.
3. Alle kommunale barnehager i Bjugn planlegges med 4-6 avdelinger for å sikre effektiv drift uten at enhetene blir for store.

Forslaget falt med 7 mot 4 stemmer.

Hovedutvalgslederens innstilling ble vedtatt med 7 mot 4 stemmer.

Hans Jørgen Lysø, Ole Graneng, Jan Vollan og Liv Helen Olsen stemte imot.

Endelig vedtak:

1. En barnehage bør være på 4-6 avdelinger for å sikre pedagogisk og økonomisk forsvarlig drift.
2. Fagerenget skole legges ned og elevene flyttes til Vallersund oppvekstsenter fra høsten 2015 jfr. alternativ 3 i saksutredningen.
3. Barnehagene i Lysøysund-området bør samles i ett anlegg slik at tilbudet blir mer robust og at fagmiljøet blir bredere. Det startes en prosess for etablering av en ny barnehage med SFO-tilbud i Lysøysund sentrum.
4. Det startes planlegging av en egen ungdomsskole i Botngårdsområdet.

Oppsummering av høringssvar

Det ble innsendt 31 høringssvar til høringsutkastet om skole og barnehagestrukturen i Bjugn kommune 2015. Ett av disse var en Underskriftsliste «Vi støtte aksjonen for å beholde Fagerenget skole» med 234 underskrifter.

FORMELLE

FAU Fagerenget

FAU Vallersund

FAU Botngård

Elevråd Fagerenget

Elevråd Botngård

Elever 1.-2.trinn Fagerenget

Skolemiljøutvalg/Samarbeidsutvalg Fagerenget

Skolemiljøutvalg/Samarbeidsutvalg Vallersund

Samarbeidsutvalg Solkysten

Ansatte Solkysten FF

Ansatte Solkysten UDF

Ansatte Fagerenget

Ansatte Vallersund UDF

Ansatte Botngård UDF

UDF Bjugn

FF Bjugn

AMU

LAG OG ORGANISASJONER

PROLYS

COOP Fosen avd Lysøysund

Torsdagsklubben/Lysøya Lyslag/Ungdomslaget Vardevakt

Lysøysund Idrettslag

Fagerenget skolemusikk

Lysøysund Håndball

PRIVATPERSONER

Oddmund Ingvar Kjørum

Monica Braa

Roger Olden

Knut Håbrekke

Jannicke og Dag Sundet m/fam

Torbjørge Berget

Berit Berget og Hans Olav Svingen m/fam

Underskriftsliste: Vi støtter aksjonen for å beholde Fagerenget skole med 234 navn

FAU ved Fagerenget ønsker å beholde skole- og barnehagestrukturen slik den er i dag.

De viser til at flere av innflytterne til Lysøysund har valgt stedet nettopp på grunn av nærheten til skolen og størrelsen på denne.

FAU viser også til en kronikk i Sunnmørsposten som imøtegår en del av problematikken omkring store og små skoler. Denne kan leses her: <http://www.smp.no/meninger/kronikk/article8405103.ece>

FAU ved Fagerenget viser til dette utdraget fra Kommuneplanen for Bjugn kommune:

«Utviklingen med økt barnetall er i noen grad knyttet til et generasjonsskifte, men lokalsamfunnet har også gjort egne grep for å sikre befolkningsutvikling. I Lysøysund bør det utvikles et oppveksttilbud som ivaretar behovene, et handelstilbud som dekker både fastboende og hyttefolk, og et relevant tilbud til ungdommen. For ungdommen i Lysøysund bør tilbudet være en kombinasjon av lokale tiltak (idretts- og kulturaktiviteter, "et sted å være") og kollektivtilbud til andre arenaer og tilbud i og utenfor kommunen.»

FAU ved Vallersund oppvekstsenter ønsker primært å beholde dagens skolestruktur. FAU påpeker at det er mulig å plassere elevene på Fagerenget midlertidig mens det bygges en ny skole i Fagerenget.

FAU peker på en alternativ løsning for å ivareta elever med SFO-tilbud:

«1.-4. trinn elever kunne kanskje blitt plassert i Botngård, mens ungdomsskoleelevene fra Fagerenget og Vallersund, kunne blitt plassert i Vallersund. Dette vil kunne løse problemet med lengre arbeidsvei for småtrinnsforeldre, samt at det å flytte ungdomsskoleelever vil frigjøre plass i Botngård, til å kunne ta i mot småtrinns elever fra Fagerenget.»

FAU ved Botngård skole har foretatt en bred høring blant foreldrene ved skolen og kommet til følgende tre punkter:

- Botngård skole har allerede plassmangel. Flere elever gjør det bare verre. Behov for ny og egen ungdomsskole, dette frigjør plass til barne – og mellomtrinnet.
- Viktig å tenke på elevenes læringsmiljø, og lærernes arbeidsmiljø og fagmiljø. Det er derfor ikke akseptabelt å plassere elever og lærere rundt om i andre kommunale bygg.
- Vi ønsker langsiktige løsninger som blir varige, og skaper ro rundt skolestruktur og oppvekstmiljø.

Elevrådet ved Fagerenget skole mener det beste alternativet er å beholde dagens struktur.

De peker på mulighetene som kommer hvis det blir en sammenslåing med Åfjord og bru til Åfjord.

De løfter også fram fordelene med skolestørrelse, uteområdet og leikeplassene.

De viser til at Botngård er full og at det er veldig mange.

Elevrådet ved Botngård skole mener at det beste alternativet hvis Fagerenget bli nedlagt er at elevene flyttes til Vallersund. Elevrådet har underbygget dette med disse punktene:

- Botngård skole kan etter vår mening ikke ta imot flere elever.
- Vi mener at det så snart som mulig må bygges en ny skole i Botngårdsområdet.
- Skolen er ikke dimensjonert for nesten 500 elever.
- Ved deling av 8. Trinn nettopp, måtte et datarom tas i bruk som klasserom og datamaskinene stues bort. På grunn av flyttingen blir det en veldig lang vei til toalettet for disse elevene.
- I tillegg drives det undervisning på møterom 2, i et spes.ped rom og i et "grupperom" uten vinduer.
- Vi mener også at innklimaet i mange rom er alt for dårlig bl.a. p.g.a. at vinduene ikke kan åpnes helt opp. Og at antallet elever er for høyt.
- Garderobene er for små flere steder i forhold til antall elever.
- Det vil også bli flere elever per lærer. Noe som kan føre til dårligere tilpasset opplæring.

Om de alternative forslagene uttaler de følgende:

- Forslaget om å flytte et trinn til Statens hus, øvre internat eller Sentrumsveien synes vi er et dårlig alternativ. Spesialrommene er jo på Botngård skole så alt for mye tid vil gå bort til gåing. Og vi tviler på at noen trinn, spesielt ungdomstrinnet, vil synes at det er noe positivt å flytte ut av skolen.

Rådmannen

Til slutt har elevene følgende oppfordring:

- Vi oppfordrer politikerne, før de fattet et vedtak, til å besøke Botngård skole for å se på forholdene.

Elevene i 1. og 2.klasse ved Fagerenget skole har levert et høringssvar med små tekster og tegninger. Høringssvaret er vanskelig å oppsummere, men her trekkes også uteområdet og skolestørrelse inn.

Skolemiljøutvalget og samarbeidsutvalget ved Fagerenget skole har levert en felles uttalelse. De ønsker primært at strukturen beholdes som i dag.

Det uttrykkes bekymring for den store elevmassen ved Botngård skole, og risiko for mobbing. De liker oversiktligheten ved skolen i dag. De trekker også fram uteområdet.

Et bra opplæringstilbud og god bruk av nærmiljøet gir større rom for tilrettelagt undervisning. De skriver at elevundersøkelser og nasjonale prøver viser dette.

SMU/SU ønsker at det sees på en ordning med vikarpool eller lignende for å minimere sårbarheten ved sykdom, og en ordning med rullering av kompetanse for å sikre tilbudet i hele kommunen. Også SMU/SU ser på mulighetene for Lysøysund som knutepunkt ved en kommunesammenslåing med Åfjord.

Skolemiljøutvalget og samarbeidsutvalget ved Vallersund oppvekstsenter har levert en felles uttalelse. De ønsker primært at strukturen beholdes som i dag.

«En god barnehage- og skolestruktur er viktig og vil ha stor innvirkning, spesielt i små lokalsamfunn. Tilgjengelige tomter og tilfredsstillende infrastruktur vil også være viktige faktorer for å legge til rette for at alle som ønsker å bo utenfor sentrum, skal ha en mulighet til å etablere seg og bo i grendene. Barnehage- og skolestruktur bør tilrettelegges med tanke på en forventet økning i barnetall og ikke bare i forhold til fødselstall. Det kan gi feil signal å legge ned skoler når kommunen er i vekst.»

SMU/SU påpeker problematikken rundt skoleskysst:

«Dette vil øke kommunens transportutgifter og elevene vil få forholdsvis lang reisetid. Elevene ved Fagerenget får i dag fysisk aktivitet ved at de har mulighet til å sykle eller gå til skolen. Kortere reisetid medfører også at de får mer tid til venner og andre fritidsaktiviteter.»

Tilslutt har også SMU/SU følgende hjertesukk:

«Stadige strukturdebatter oppleves vanskelig for mange, og utvalgene håper at det nå blir fattet et endelig vedtak som kan gi større forutsigbarhet og trygghet for alle involverte parter.»

Samarbeidsutvalget ved Solkysten barnehage ser det som svært viktig at barna som sokner til Lysøysund får mulighet til å gå i barnehage og skole der. Dette gjelder spesielt i forhold til reisetid og stadige skifter. SU mener det må bygges en ny barnehage i Lysøysund sentrum der alle blir samlet.

De uttaler også følgende:

«Vi ser at dersom Fagerenget skole blir nedlagt allerede i innværende år, vil det gi noen utfordringer for avdelingen som pr i dag er samlokalisert med skolen. Her ser vi for oss at det i en slik kort periode, i påvente av nybygg, er aktuelt og tenke alternative løsninger. Ønsker å presisere at lengden på en slik periode må avklares på forhånd. Vi ser muligheten av å ha en egen storbarnsavdeling i en kommunal leilighet, evt. leie av privat bolig/leilighet, eller i et forsamlingshus. Dersom dette er lokalisert i sentrum av Lysøysundet vil denne avdelingen kunne benytte samme utelekeplass som småbarnsavdelingen. Det vil også være et alternativ å bygge på den allerede eksisterende avdelingen i sentrum, slik at storbarn får en egen avdeling der. Ellers vil det også ønskelig at barnehageavdelingen fremdeles benytter skolebygget, selv om selve skolen er nedlagt.»

SU ser også på alternativet med en felleslokalisering med skolen i Lysøysund som en god løsning da dette vil gi bedre fagmiljø, mer kostnadseffektivitet og ressursutnyttelse.

Oppsummert er SU bekymret for stadige skifter mellom barnehager og skoler.

Ansatte i Solkysten barnehage, organisert i Fagforbundet har avgitt en uttalelse der de primært ønsker at det bygges en ny barnehage og skole i Lysøysund/Fagerenget.

De påpeker at barnetallene tilsier at det er behov for barnehage og skole i Lysøysund, og at det er store fordeler med felles drift.

Rådmannen

Hvis det ikke bygges en ny barnehage/skole ønsker de at dagens løsninger videreføres.

Ansatte i Solkysten barnehage, organisert i Utdanningsforbundet har avgitt en uttalelse der de primært ønsker en samlokalisering av barnehageavdelingene i Lysøysund. Dette begrunnes med bedre fagmiljø, mindre sårbarhet, mindre vikarbruk, felles treffsted.

Hvis Fagerenget skole legges ned ser de for seg at storbarnsavdelingen flytter inn i leilighet eller får bli i skolebygget i påvente av nybygg.

Hvis alternativ 1 velges må det tas hensyn til de behovene man har for fasiliteter.

De ansatte påpeker også at det kan bli mange skifter for elevene hvis noen løsninger velges. Barna trenger stabilitet.

Ansatte ved Fagerenget skole ønsker at skolestrukturen videreføres som i dag. De trekker fra skolebyggets kvaliteter og muligheter samt et flott uteområde.

De ansatte trekker fram fordelene med en begrenset elevmasse som gir god oversikt og større trygghet.

De uttaler også følgende:

«Vi har god faglig kompetanse i kollegiet, men vi ser fordelene med tanken rundt et kommunalt kollegie, med rotering av særskilt kompetanse.»

Ansatte ved Vallersund oppvekstsenter, organisert i Utdanningsforbundet har avgitt en uttalelse der de primært ønsker å beholde dagens skolestruktur.

De ansatte savner forutsigbarhet og påpeker at stadige utredninger skaper usikkerhet og frustrasjon, både i barnehage og i skole.

De skriver også:

«Vi stiller oss imidlertid positive til å ta imot elever og ansatte fra Fagerenget skole, dersom det skulle bli resultatet av denne prosessen.»

Ansatte ved Botngård skole, organisert i Utdanningsforbundet har avgitt en uttalelse der de ikke uttaler seg om nedleggelser av skoler, men påpeker at «Botngård skole er overfylt etter vår mening og bør ikke ta imot flere elever akkurat nå.»

De ansatte ønsker at det bygges en ny ungdomsskole i Botngård, og oppsummere i flere punkter hvorfor:

- Garderobene for mange trinn er for små.
- Det mangler grupperom i forbindelse med noen klasserom.
- Mange klasserom er for små i forhold til antall elever. Dette fører til dårlig luftkvalitet. Spesielt pga at vinduer ikke kan åpnes helt opp.
- Et datarom måtte nettopp tas i bruk som klasserom for en 8.klasse. Datamaskinene ble stuert bort.
- Møterom 2 er tatt i bruk som undervisningsrom flere timer i uka.
- Spes.ped.rommet og et grupperom uten vinduer og luftemuligheter er fast brukt til tyskundervisning for 7-8 elever. Disse rommene mangler både kart og tavle.
- Klasser må forflytte seg gjennom andre klasserom for å komme til og fra sitt eget rom. (Brekkafløya)
- Toalettene for 8C ligger alt for langt unna klasserommet.

De uttaler følgende om alternative løsninger:

«Å flytte f.eks 10. trinn til Statens hus eller øvre internat synes vi er et dårlig alternativ. Spesialrommene er jo fremdeles på Botngård skole. Alt for mye tid vil gå bort i vandring til og fra. Dette er en 1-10 skole, og da bør alle gå på samme sted. Det vil også bli en ekstra stressfaktor for lærere som jobber på begge stedene. Det skrives også i høringsdokumentet:» en kortsiktig løsning som vil innebære store organisatoriske utfordringer for Botngård skole.» Og det er vi helt enige i.

Klubben skjønner heller ikke helt hvordan Sentrumsveien kan egne seg til skole når det står i dokumentet at det ikke er egnet til barnehagedrift.»

Og følgende om egne arbeidsforhold:

«Apropos forholdene for lærerne. Flere teamkontor er alt for små i forhold til antall lærere som holder til der. På 8. trinn er det 6 pulter på 15-16 kvm, og opptil 8 lærer holder til der. På 9.trinn er det opptil 7 lærere på samme antall kvadratmeter. Arbeidsrommet til 1. til 4.trinn er på ca 37 kvm. Der er det 14 lærere som holder til. 5.til 7.trinn har ca 36 kvm på 12 lærere. Vi nevner at ca 6kvm er anbefalt kontorpass for lærere. Personalrommet er også for lite i forhold til antall lærere. Utdanningsdirektoratet skriver også: »å sikre et godt arbeidsmiljø for de ansatte.»»

Utdanningsforbundet i Bjugn uttaler følgende:

- Utdanningsforbundet Bjugn ser det som meget positivt at høringen tar utgangspunkt i barnekonvensjonen og hensynet til barns beste.
- Det er også positivt at saken denne gang omhandler innhold og kvalitet. Noe som utdanningsforbundet etterlyste sist gang i 2013.
- Utdanningsforbundet Bjugn ser det som en utfordring å foreta en helhetlig vurdering siden tilstandsrapporten om innhold og kvalitet kom ut 05.03.2015
- Utdanningsforbundet Bjugn vil påpeke viktigheten av at det denne gang blir fattet et endelig vedtak om skolestruktur. Dette på grunn av forutsigbarhet både til ansatte og barn.
- Utdanningsforbundet Bjugn ønsker en fremtidsrettet plan for skole- og barnehagesektoren, en plan som kan møte morgendagens skole- og barnehagekrav.
- Uansett hvilke løsninger kommunestyret fatter vil det være viktig at det blir en forutsigbarhet rundt økonomien i barnehage og skole. En forutsigbarhet som svaret til god kvalitet, godt læringsmiljø og arbeidsvilkår for både voksne og barn.
- Vi forutsetter også at dersom det blir snakk om overtallighet så må det være en ryddig prosess. Her er tidsrommet stramt fra beslutningen fattes til gjennomføring skal igangsettes.
- Skolestrukturen i Bjugn kommune bør være et resultat av en politisk vurdering, med barns beste i fokus, og ikke som en konsekvens av mangelfullt vedlikehold. Alle skoler og barnehager skal ha en vedtatt vedlikeholdsplan som sikrer at kvaliteten opprettholdes over tid. (**Rapport IS 2073 Sosial og helsedirektoratet 2003:09**)
- Utdanningsforbundet Bjugn ser plassituasjonen på Botngård skole som en stor utfordring, og det er ingen god løsning å sende trinn ut av bygget. Vi ser at den eneste fornuftige løsningen på sikt er å bygge en ny ungdomsskole.
- Generelt mener vi at en 1— 4 skole er et lite egnet alternativ. Skal en skole deles, bør den deles mellom ungdomsskole og barneskole.
- Etter vår oppfatning er barnehage et offentlig ansvar, og vi er negativ til at fremtidige barnehagebehov blir dekt av private barnehager.
- Vi mener Solkysten barnehage bør samlokaliseres, og at det bygges ny barnehage med 4-6 avdelinger.

Fagforbundet i Bjugn uttaler at det er viktig å ivareta kravet om gode omstillingsprosesser. De krever også at en strukturendring gjennomføres uten oppsigelser.

Om Fagerenget skole uttaler de følgende:

«Fagerenget skole har over år vært nedleggingsstruet. Ved en eventuell nedlegges må elevene flyttes til Vallersund eller Botngård, noe som vil føre til knapphet på inne- og uteareal. Dette vil være et negativ inngrep i både elevenes skole- og læringsmiljø og de ansattes arbeidsmiljø.

Dette er viktige element, som må hensyntas og må veie tung når man vedtar om Fagerenget skal opprettholdes eller ikke.»

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) i Bjugn uttaler følgende:

«AMU mener at det nå ut fra et arbeidsmiljøhensyn er viktig å få en avklaring i forhold til skolestrukturen.

En endret skolestruktur skal vedtas av kommunestyret, og uansett hvilke alternativ vi ender opp med, ber AMU om at det gjennomføres gode omstillingsprosesser der tillitsvalgte blir involvert og ansatte blir godt ivaretatt. Videre håper vi at vi gjennom en eventuell strukturendring unngår oppsigelser.

Barnehagestruktur er også en del av høringssaken. Det er foreslått samlokalisering av avdelinger for å oppnå større enheter. AMU ser positivt på dette —både i forhold til det sosiale og det faglige arbeidsmiljøet.»

Rådmannen

PROLYS uttaler at de ønsker å beholde dagens struktur og at det bygges en ny barnehage og skole i Lysøysundet. Dette begrunnes primært med behovet for å bevare bosetting og aktivitet i Lysøysundområdet.

De uttaler:

«...styrken til Bjugn som kommune ligger i Kommunen som helhet og ikke i Botngård i Særdeleshhet.»

COOP Fosen avdeling Lysøysund ønsker at skolen i Fagerenget skal bestå.

De skriver følgende:

«Coop Fosen avd. Lysøysund er svært urolig over konsekvensene ved å legge ned Fagerenget skole. Kundegrunnlaget for butikkdriften blir svekket. For bygda vil det ikke være noe mindre enn en katastrofe om både skole og butikk forsvinner. Avstanden til nærmeste butikk for folk i Lysøysund vil da bli større enn avstanden mellom Botngård og Brekstad! Vi krever at politikerne i Bjugn tar dette med i vurderingen i diskusjonen om ny skolestruktur.»

Torsdagsklubben, Lysøya Lyslag og Ungdomslaget Vardevakt har levert en felles uttalelse.

Dette er deres konklusjon:

«Beste løsning ut fra folks oppfatning i Lysøysundet er bygging av ny barnehage og 1.-7 skole i Lysøysundet. (Alternativ 1. punkt 2).

Kommunens økonomi brukes til pisk for å legge ned Fagerenget skole. At kommunen er satt under administrasjon på grunn av manglene økonomistyring bør ikke lastes over på barn i Lysøysundet. Da har man mistet fokus på det viktigste. Det er i årevis ikke investert noe i skolen/barnehagen i Fagerenget og da kan det ikke være noen overraskelse at det kommer behov for et løft. Regnestykket på besparingene vil vi gjerne se og grunnlaget for dem.

Skole- og barnehage tilbud er og blir en nødvendighet for å opprettholde bosettinga i Lysøysundområdet. I anslagene på kostnader ved utbygging i Lysøysundet opereres det med en kvm pris på 42000.- og for bygging av ny ungdomsskole med en kvm pris på 23000.- Mildt sagt så virker dette noe tendensiøst.

Ønsker at det utredes å bygge ny skole og utvidelse av barnehagen i Lysøysund sentrum. Arealene er der og dekker arealkravene for bygg/uteareal. Grunneier er kommunen. Enkel reguleringsplan med stenging av vei for gjennomfart.

Vi formoder at administrasjonen og de folkevalgte har samme intensjon for Lysøysundområdet som vi har. VEKSTOG UTVIKLING. Da er muligheten for å vise det nå.

Mange føler at dette er en styrt og ønsket nedlegging av et livsdyktig lokalsamfunn. Hvis det er så vil vi gjerne få høre det i klare ordelag. Folk er trett av de årvisse forslagene om nedlegging av skolen vår. Men ikke så trett at vi gir opp.»

Lysøysund idrettslag uttaler at de ønsker å beholde strukturen som i dag. De trekker blant annet fram problemene knyttet til overvekt og manglede aktivitet hos elevene.

De påpeker at den aktiviteten de har i gymsalen på Fagerenget må opphøre hvis skolen stenges, og at det er liten mulighet for at disse aktivitetene kan flyttes.

Fagerenget skolemusikk uttaler at Fagerenget skole ikke må legges ned. Dette knyttes til rekruttering og betydningen for Lysøysund.

De skriver:

«VI ønsker IKKE å bli en «død» bygds slik som Oksvoll har blitt. Først ble skolen tatt bort, deretter forsvant både skolemusikk og idrettslag, og så til sist nærbutikken. Det er ikke noe korps eller idrettslag igjen i bygda. Hva har skjedd med barna i denne bygda??

Er det virkelig dette dere ønsker for Lysøysundet??»

Rådmannen

Lysøysund håndball uttaler at de har sterke motforestillinger mot å legge ned Fagerenget skole. Dette knyttes til rekruttering og treningsarena. De påpeker at blant annet Bjugnhallen allerede er spreng i forhold til treningstimer.

De trekker også fram de negative aspektene med skoleskyss og at elevene blir slitne av en så lang skoledag. De skriver også om mulige konsekvenser i forbindelse med samfunnsutvikling og livet i Lysøysund.

Flere privatpersoner har levert høringssvar som ikke hver for seg tas med i denne oppsummeringen. I disse høringssvarene er det primært Fagerenget skole som omtales, og ønsket er at skolen skal bestå.

Det som går igjen i flere av høringssvarene er:

- Fordelene med en liten skole
- Botngård skole blir for stor
- Ryker skolen, ryker lokalsamfunnet
- Bosetting også utenfor Botngård
- Henvvisning til kommuneplanen
- Hvordan løse utfordringene med SFO og skyss?
- Barns helse/overvekt og (lang)skoleskyss
- Relasjoner mellom barn knyttet til stadige skifter
- Plassproblemer på Botngård skole
- Hva bruker kommunen pengene på?
- Folk flytter fra, eller flytter ikke til Lysøysund på grunn av usikkerheten rundt skolen
- Ulønnsom drift i Lysøysund i dag pga spredning
- Kritikk til kommunen i forbindelse med tomter i dirstriktene
- Mulighetene i forbindelse med kommunesammenslåing med Åfjord
- Fagerenget ble brukt som argument mot sammenslåing med Ørland
- Billigere boliger i Lysøysundområdet enn i Botngård
- Barneombudets uttalelse om skoleskyss
- N-4/85 om reisetid mv
- Nordlandsforsknings utredning fra 2000 om skolestrukturen i Malangen
- Nordlandsforsknings utredning fra 2003 om skoleskysskonsekvenser
- Nordlandsforsknings utredning fra 2001 om skolestrukturen i Skaun

Høring vedrørende mulige endringer i barnehagestrukturen, skolestrukturen og nye skolekretsgrenser i Bjugn kommune

Innhold:

1. Mandat
2. Lovmessig regulering
3. Generelt om utredning
4. Om skoleskyss
5. Sammenheng mellom skolestørrelse og kvalitet
6. Statlige føringer for skoleanlegg
7. Generelt om barnetallsutviklingen i Bjugn kommune
8. Dagens barnehager
9. Dagens skoler
10. Alternative barnehagestrukturer
11. Alternative skolestrukturer
12. Høringsprosess

Bjugn februar 2015

Mandat:

Hovedutvalg for livsløp og samhandling gjorde i møte den 26.08.14 i sak 14/13 følgende vedtak vedrørende tjenestestrukturen i Bjugn kommune:

Det er pr. d.d. ikke behov for en ny barnehage på Oksvoll. Dette begrunnes i at det er et lite antall barn som sokner til kretsen, samt at det ikke er ønskelig med små faglige forhold. Barnehagebehovet i kommunen vil imidlertid være gjenstand for en kontinuierlig vurdering, der behovet vil være styrende for nyopprettelse og plassering.

Det ønskes en utredning fra rådmannen på å legge ned Fagerenget skole og flytting av elevmassen fra Fagerenget over til Vallersund oppvekstsenter eller Botngård skole. Samt muligheten for en utbygging/renovering av Solkysten barnehage avd. Lysøysund for å kunne ta imot de barn som sokner til området.

Det ønskes også en utredning på kapasiteten ved skolene og barnehagene i Bjugn fra og med i dag fram til 2020 spesielt med tanke på ekstra tilflytting ut over fødselsraten. Dette skal igjen danne grunnlag for en utbyggingsplan innen barnehage og skolesektor.

Det utredes 1-4 skole sammen med ny barnehage i Lysøysund som et alternativ.

Dette høringsdokumentet vil, sammen med en utvidet tilstandsrapport for grunnskolene i Bjugn, danne grunnlag for den politiske behandlingen av oppvekststrukturen i kommunen.

Lovmessig regulering av behandling av skole- og barnehagestruktur:

Utdanningsdirektoratet påpeker i rundskriv [Udir-2-2012](#) (erstatte rundskriv F-15/99) følgende om saksbehandlingen i saker om **skolenedleggelse og kretsgrenser**:

Hverken opplæringsloven eller annet regelverk har innholdsmessige regler for endring av skolestruktur, det vil si regler for når det er lovlig eller ulovlig å legge ned eller opprette en skole.

Avgjørelser knyttet til skolestruktur ligger i kjerneområdet av den kommunale handlingsfriheten. En avgjørelse må bygge på et kommunestyres økonomiske, politiske og samfunnsmessige prioriteringer.

Kommunale vedtak om endring av skolestrukturen, for eksempel om nedleggelse av en skole, er ikke enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Det er ikke et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter for en eller flere bestemte personer. Plassering av den enkelte elev ved en skole vil derimot være et enkeltvedtak.

Barnekonvensjonen er tatt inn i norsk rett ved menneskerettsloven i 2003, og forplikter kommunene til å legge vekt på barnets beste, blant annet i saker om skolestruktur.

Artikkel 3 nr. 1 peker på at barnets beste er et viktig hensyn i saker som gjelder barn.

Barnekonvensjonens artikkel 3 nr. 1 lyder:

"Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn."

Dette betyr at kommunen i saker om skolestruktur også må vurdere barnets beste.

Og:

Det er et ulovfestet forvaltningsrettslig prinsipp at forvaltningen skal treffe vedtak etter at saken har vært behandlet på forsvarlig måte. Forsvarlig saksbehandling krever at en sak er tilstrekkelig opplyst før det blir gjort vedtak.

Bjugn kommune har per i dag ikke forskriftsfestet skolekretsene til den enkelte skole.

Det finnes ingen lov eller rundskriv som regulerer endringer i barnehagestrukturen på samme måte som for skolestrukturen, men i kommuneplanens samfunnsdel understrekes behovet for et barnehage tilbud i grendene.

Hele Rundskriv Udir-2-2012 finner du her:

[http://www.udir.no/Upload/Rundskriv/2012/Udir-2-2012-Behandling av saker om skolenedleggelse og kretsgrenser.pdf?epslanguage=no](http://www.udir.no/Upload/Rundskriv/2012/Udir-2-2012-Behandling%20av%20saker%20om%20skolenedleggelse%20og%20kretsgrenser.pdf?epslanguage=no)

Hele kommuneplanenes samfunnsdel finner du her:

<http://bjugn.kommune.no/file.axd?fileID=20824>

Generelt om utredning:

Utdanningsdirektoratet skriver dette om planlegging på sine nettsider:

Planlegging av barnehage- skolestruktur handler blant annet om

- å sikre et forsvarlig skoletilbud til elevene
- å sikre et godt arbeidsmiljø for de ansatte
- å sikre en god utnyttelse av anleggene
- å oppnå en best mulig barnehage/skole innenfor gitte rammer (undervisningsplaner, styringsformer og økonomi).

Målsettingene for planleggingen av barnehage- eller skolestruktur bør være:

- å gi en oppdatert oversikt over den totale barnehage-/skolebyggmassen i kommunen.
- å analysere dagens situasjon i lys av framtidige behov.
- å gi sammenligningsgrunnlag på ulike plan, og påpeke muligheter og begrensninger innenfor de totale rammene som barnehage-/skoleanleggene setter.
- å vurdere og avklare det reelle behov for strukturendring og/eller investering.
- å presentere forslag til løsninger for å møte de behovene som avdekkes. Foreslå helhetlige og fleksible løsninger som ivaretar endringer i elevtall, nye undervisnings- og organisasjonsformer og nye bygningstekniske krav til skoleanleggene.
- å gi den politiske beslutningsprosessen et godt og objektivt grunnlag for å ta nødvendige avgjørelser om utbygging, ombygging, rehabilitering eller avhending av skoleanlegg.

Om skoleskyss:

Fylkesmannen uttalte i brev av 4/2-08 følgende:

Ved organiseringen av skoleskyssen for den enkelte elev, vil det isolert også måtte vurderes hva som kan aksepteres av ventetid og reisetid. Fylkesmannen legger her til grunn at det er den totale tiden som eleven bruker fra det tidspunkt den går/reiser hjemmefra og til undervisningen begynner, og fra undervisningen er slutt til eleven er hjemme som utgjør den samlede gang-, reise- og ventetiden.

Rammen for denne tiden er ikke lovregulert og det er ikke fastsatt noen maksimumsgrenser i lov eller forskrifter. I forarbeidene til loven er det vektlagt at skoleskyssen må organiseres slik at elevene får en akseptabel reisetid og at særlig 6-åringene får så kort reisetid som mulig, jf. Ot prp nr 46 (97-98).

Samtidig vil det være relevant å vektlegge hensyn om at barn får tilstrekkelig fritid, tilstrekkelig tid i hjemmet, at det er en effektiv organisering av skoleskyssen hos fylkeskommunen og også økonomiske vurderinger. Det er imidlertid vanskelig å angi absolutte maksimumsgrenser for samlet gang -, reise - og ventetid. Hva som er akseptabelt må, slik Fylkesmannen ser det, avgjøres etter en konkret vurdering i det enkelte tilfelle.

Dersom det blir slått fast, enten av vedtaksmyndighet eller av klageinstansen, at eleven etter den fastlagte skoleruten/skoleskyssruten, har en uakseptabel lang ventetid, skal fylkeskommunen organisere skoleskyssen slik at eleven får oppfylt sin individuelle rett til skoleskyss. Den enkelte elev vil altså kunne få prøvd slike saker gjennom klage på vedtaket om skoleskyss.

For Fylkesmannen vil det være unaturlig at klageinstituttet skal benyttes dersom det oppstår slike spørsmål for en større gruppe elever. Fylkeskommunen/kommune kan bringe slike saker på prinsipielt grunnlag inn for Fylkesmannen etter opplæringsloven § 13-4 annet ledd.

Dette betyr at det er Fylkeskommunen som vil være ansvarlig for å organisere skoleskyssen på en forsvarlig måte.

Dette betyr likevel ikke at kommunen ikke bør ta hensyn til transporttid i denne saken.

Kommunen må betale en egenandel for skoleskyss for hver enkelt tur. Denne egenandelen varierer etter lengden på skoleskyssen.

Sammenheng mellom skolestørrelse og kvalitet

På **Utdanningsdirektoratets** hjemmesider er det lagt ut en artikkel (August 2013) som oppsummerer den forskningen som er gjort på sammenhengene mellom skolestørrelse og kvalitet.

Artikkelen oppsummeres med følgende punkter:

Elevenes faglige utbytte

Forskningen viser at det er noe forskningsmessig belegg for å si at det faglige utbytte øker med skolestørrelse. Det er imidlertid ikke grunnlag for å si at størrelse i seg selv og alene skaper økt faglig utbytte for elevene.

Elevenes sosiale kompetanse (mobbing, trivsel etc)

Det finnes ikke forskningsmessig belegg av betydning for å si at skolestørrelse har betydning for læringsmiljø og elevenes sosiale kompetanse.

Elevenes motivasjon for læring

Det finnes ikke forskningsmessig belegg for å si at skolestørrelse har betydning for elevenes motivasjon for læring.

Elevmedvirkning

Det finnes ikke forskningsmessig belegg for å si at skolestørrelse har betydning for mulighetene for elevmedvirkning i skolen.

Tilpasset opplæring og like muligheter

Forskningen gir noe støtte for at mindre skoler kan være bedre for visse elevgrupper. Igjen er det viktig å huske på at "mindre skoler" i internasjonal forskning er atskillig større enn hva man i Norge definerer som mindre skoler. Det er lite eller ingen forskning på tilpasset opplæring og skolestørrelse, med unntak av forskning som ser på muligheten for å bruke lokalsamfunnet som læringsarena (se nedenunder). Denne forskningen er særlig opptatt av den positive rollen de små bygdeskolene (ofte skoler med under 50 elever) kan spille i bygdesamfunn samt muligheten elevene får til sosial læring gjennom bruk av aldersblandede grupper i fådelte skoler.

Samarbeid med hjemmene

Det finnes ingen forskning eller tilgjengelige nasjonale data som sier noe om sammenhengen mellom skolestørrelse og samarbeid skole-hjem.

Samarbeid med lokalsamfunnet

Det finnes noe forskningsmessig belegg for å si at små bygdeskoler gir noe bedre muligheter for godt samspill mellom skole og lokalsamfunn og for å integrere lokalsamfunnet i skolens læringsaktiviteter. Den norske forskningen på dette området har imidlertid i stor grad omhandlet skoler under 50 elever.

Ut fra dette konkluderer vi at andre faktorer i skolens rammebetingelser og skolens virksomhet har større betydning for kvaliteten i skolen enn størrelsen på skolene. Uavhengig av valgt skolestørrelse er kvalitet og kvalitetsutvikling i skolen avhengig av

at man arbeider i forhold til det man fra forskningen vet har betydning for kvaliteten i skolen, jf. punktene på side 5.

Hele artikkelen kan leses her:

<http://www.skoleanlegg.utdanningsdirektoratet.no/asset/2027>

Selv om Utdanningsdirektoratet ikke finner klare sammenhenger mellom skolestørrelse og kvalitet har for eksempel **Landslaget for nærmiljø-skolen** (LUFS) en klar oppfatning av bygdeskolenes betydning for lokalsamfunnet.

Denne artikkelen målbærer mange av disse oppfatningene:

http://lufs.no/files/2014/12/det_er_ikke_alt_som_tel-som_kan_teljast.pdf

Hovedoverskriftene i denne artikkelen er som følger:

- Elevane si reisetid og totale arbeidstid
- Skulane administrerer fleire tenester utanom den obligatoriske opplæringa
- Skulen gjev bygda identitet
- Skulen er nær heimane og lokalsamfunnet
- Skulen er ein viktig trivselskapar i ei bygd
- Skulen fungerer som eit lokalt ressurscenter
- Skulen som ressurs i utvikling av lokalsamfunnet
- Skulane er ein føresetnad for desentralisert busetnad

Artikkelen avsluttes med dette avsnittet:

Eit lite hjartesukk til slutt: Som realist i botn og med statistikk som fag, veit eg at det ikkje er noko det er så lett å "lyga" med som tal. Og dersom alt det som tel vart talfesta, vil eg påstå at ein aldri vil få eit reknestykke ved skulenedlegging til å komma ut med pluss.
--

Statlige føringer for skoleanlegg

Opplæringsloven § 9-5 har en generell bestemmelse om at kommunen skal sørge for tjenlige grunnskoler. Tjenlige grunnskoler vil for det første si at skoleanleggene skal fungere i forhold til den opplæringen som lover, forskrifter og læreplaner beskriver. Siden læreplaner, lover og forskrifter endres, må skoleanleggene gi mulighet for fleksibilitet.

Skolene skal gi rom for lek, idrett, praktisk, skapende og utforskende arbeid, men også for faglig fordypning. Elevene skal arbeide individuelt, i grupper, i par og i prosjekter og i grupper med ulik størrelse og de skal delta i framføringer, gjerne for hele skolen. Veileder til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler angir at varierte arbeidsformer krever at hver av elevene har 2,5 m² til rådighet. Klasserom på 60 m², har da kapasitet til å huse 24 barn. I tillegg kommer behov for grupperom i nærheten av klasserommene slik at arbeidsmåtene kan varieres også uten at det er planlagt og bestilt rom lang tid på forhånd.

Forskrift til opplæringsloven hjemler at skolen skal ha skolebibliotek eller tilgang til dette. I tillegg trenger dagens skoler spesialrom til musikk, mat og helse, kroppsøving, kunst og håndverk og naturfag.

I følge forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler skal det "finnes egnede muligheter for bespisning som også ivaretar måltidets sosiale funksjon. "...Det skal være muligheter for lagring, tilberedning og servering av mat i samsvar med næringsmiddelovgivningen."

Kunnskapsløftet innførte begrepet grunnleggende ferdigheter, og digitale ferdigheter er en av dem. Dette stiller krav til egnede lokaler og systemer for digital opplæring.

For at et skoleanlegg skal være tjenlig, må det også fremme helse, trivsel og læring slik det blir formulert i opplæringsloven § 9a-1. Opplæringsloven § 9a-2 presiserer at det fysiske miljøet i skolen skal være i samsvar med de faglige normene som fagmyndighetene til enhver tid anbefaler. Dermed holder det ikke med en minimumsnorm. Hvert barn har rett til å gå på nærskolen og til å ha en egen arbeidsplass som er tilpasset behovene deres. Skolene skal også innredes slik at det blir tatt hensyn til de elevene som har funksjonshemninger. Det vil fra tid til annen være elever som har bruk for plasskrevende utstyr eller rullestoler.

Studier av tidsbruk i skolen viser at bruk av tid til å holde ro og orden og løse konflikter mellom elevene er noe høyere på skoler med åpen/delvis åpent undervisningsareal (Kunnskaps-departementet SØF-rapport nr 4/09:38). Disse funnene kan tyde på at bygningsmessige forhold ved skolene spiller en rolle for lærernes tidsbruk. Det kan dermed være formålstjenlig at elevene har faste arealer å forholde seg til og at dette kan frigjøre noe av lærernes tid til andre aktiviteter.

Opplæringslovens § 9-5 inneholder en formulering om at det til vanlig ikke bør opprettes skoler med mer enn 450 elever. Forskere har funnet ut at stordriftsfordelene på skolenivå er uttømt når antallet elever passerer 300

(Kunnskapsdepartementet SØF-rapport nr 4/09 " Tidsbruk og organisering i skolen ":20).

Sosial- og helsedirektoratet gav i 2003 ut rapport om skolens utearealer og om behovet for arealnormer og virkemidler. Her defineres skolegården, det vil si elevenes bruksareal, som tilgjengelig nettoareal innenfor tomtegrensen når bygninger, parkeringsplasser og annet biltrafikkareal er trukket fra. Her inngår de bruksarealene elevene har til rådighet, inkludert beplantning, bevart natur og lignende. Her anbefales minimum et nettoareal per elev på 50 m² til utearealer. For skoler med mer enn 300 elever anbefales ca 15 000 m². For hver elev over 300 elever kommer et tillegg på 25 m² per elev(Rapport IS -1130 Sosial og helsedirektoratet 2003:9).

Forskrift om arbeidsplasser og arbeidslokaler angir at personalrom skal dimensjoneres for at alle ansatte skal kunne oppholde seg der samtidig og at gravide og ammende skal ha tilgang til hvilerom. Veiledning til samme forskrift angir at spiserom skal ha 1,2 m² per ansatt, at kontorlokaler skal ha et volum på 15 m² og at arbeidsrom for lærere skal ha 6 m² per ansatt.

En vurderer det slik at det også i skolen er sannsynlig at en i framtiden vil ha flere ansatte som ønsker å arbeide mindre enn 100 prosent. Dermed vil det være et større behov for arbeidsplasser enn antall årsverk skulle tilsi.

Generelt om barnetallsutviklingen i Bjugn kommune:

Antall barn født i Bjugn har så langt vært mellom 40 og 60 per år. På grunn av jevn, men økende tilflytting ligger barnetallet i barnehage og skole mellom 43 og 69 barn per årskull de siste 16 årene. Det ser ut til at det gjennomgående er flere barn i skole og barnehage enn det fødselstallene skulle tilsi.

Å beregne antall barn og hvor disse vil bo i framtiden er en vanskelig øvelse, både på grunn av interne flyttinger, tilflytting og fraflytting, utvikling av Ørland Hovedflystasjon og utviklingen av Valsneset.

Kampflybaseutredningen:

I utredningen fra Rambøll i forbindelse med Kampflybasen anslås det en befolkningsøkning på 20 % i kommunene Bjugn og Ørland. Gitt at halvparten av disse flytter til Bjugn skal altså Bjugn øke fra 4711 innbyggere i dag til 5653 innbyggere i 2030.

Av økningen på 942 innbyggere i Bjugn anslår Rambøll at det i de to kommunene vil være: 185 (topp i 2023) flere barnehagebarn, 300 flere barneskolebarn og 80 flere ungdomsskolebarn.

Gitt at halvparten kommer til Bjugn blir tallene 92 i barnehage (2023), 150 i barneskolen og 40 i ungdomsskolen i 2030!

Hele rapporten finnes her:

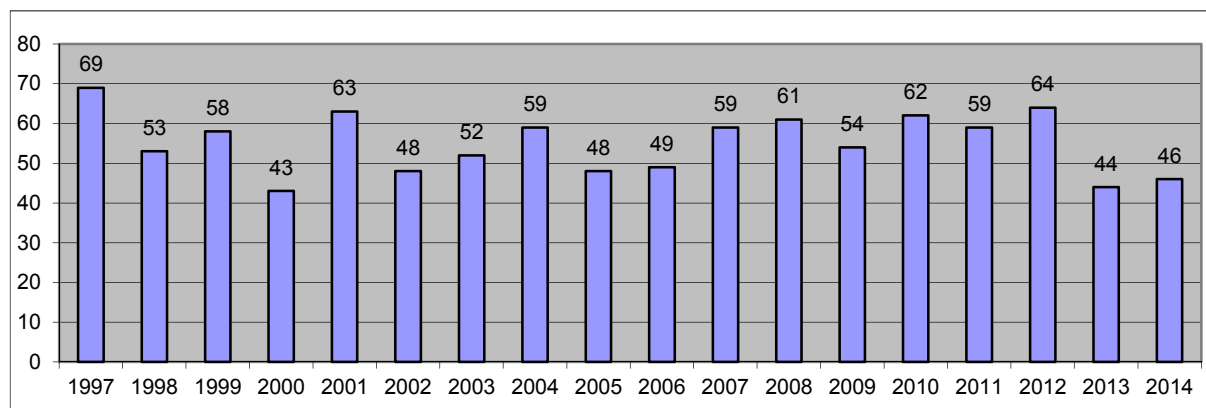
<http://www.bygddeforskning.no/download.php?filid=1527196c45d79d->

Det er verdt å minne om at grunnlaget Rambøll hadde for denne utredningen allerede er feil, da antall nyansatte ved flystasjonen allerede er utvidet flere ganger. Befolkningsøkningen vil derfor antakelig bli enda høyere enn disse tallene viser.

Barnetall:

De reelle tallene i dette dokumentet er tatt fra GSI-rapportene for grunnskolene i 2014, og innhentede tall fra barnehagene og helsesøster.

Det er grunn til å minne om at fødselstallene (altså de siste 2-3 årene) er noe lavere enn det faktiske barnetallet erfaringsvis blir etter hvert.

Faktisk antall barn per årskull 1997-2014

Det er altså en utfordring å se inn i framtiden for Bjugn kommune. Etableringene i kommunen og i nabokommunene vil antakelig gi økt folketall og flere barn og unge i kommunen.

Området Botngård:

Hvis vi ser på etableringen av nye boligfelt og omsetning av brukte boliger er det særlig områdene i og rundt Botngård som skiller seg ut. Det er under etablering et relativt stort boligområde på Seter sør for Botngård, det etableres stadig flere områder vest for Botngård og boliger bygges i Ervik og Høybakken/Eide i randsonen mot Ørland. I tillegg etableres det flere nye felt i Botngård sentrum.

Det er grunn til å tro at selve sentrum i Botngård vil fortettes med leiligheter i løpet av noen år.

Alle disse områdene sokner i dag til barnehagene i Botngård (og Ervik) og til Botngård skole.

Det er derfor grunn til å tro at særlig Botngård skole vil vokse betraktelig om få år.

Allerede med dagens elevtall er skolen stor nok, og plassen svært begrenset. Behovet for mer areal ved elevtallsvekst kan teoretisk løses på flere måter:

- Ubenyttet areal i nærområdet kan tas i bruk som undervisningslokaler. Dette gjelder blant annet Sentrumsveien 1, Internatbyggene ved Fosen videregående skole og ledige lokaler i Statens hus.
- Dagens skolebygg kan utvides mot elva.
- "Toppen" kan erstattes med et nytt undervisningsbygg i to etasjer.
- Skolen kan splittes i ren barneskole og ungdomsskole, og en ny skole bygges nord for den nye barnehagen.
- Av mer kreative løsninger kan kommunen samarbeide med Ørland kommune om barna på Ervik og Eide slik at disse går på Opphaug skole. Per i dag ser det ikke ut til at Opphaug skole har noe ekstra kapasitet.

I forhold til barnehager er bildet også komplisert. Per i dag er det tre barnehager som betjener områdene rundt Botngård. To av disse er kommunale og den siste er Læringsverkstedets barnehage i Ervika.

Fra høsten er Bekkefaret barnehage med seks avdelinger klar, men det kommunale anlegget på Lyngrabben har få år igjen før dette må renoveres eller skiftes ut. Læringsverkstedet er i ferd med å utvide sin barnehage i Ervika med en avdeling, men signaliserer at det er aktuelt med en større utvidelse etter hvert.

På sikt må det antakelig bygges minimum en ny seksavdelings barnehage i Botngårdsområdet for å erstatte dagens anlegg på Lyngrabben.

Dagens barnehager

Per i dag er det fire barnehager i Bjugn.

Solkysten barnehage har to avdelinger i Lysøysund/Fagerenget og to avdelinger på Sandnes.

Bygget i Lysøysund: Bygget er i brukbar tilstand, noe etterslep må påregnes. Planløsningen er ikke optimal i forhold til universell utforming og moderne barnehagedrift.

Det er et vedlikeholdsetterslep på 0,2 millioner(2014 kroner).

Bygget i Fagerenget: (Må sees i sammenheng med Fagerenget skole) Bygget er utslitt. Det er stort etterslep i vedlikehold. Eventuell renovering og utbedring medfører store kostnader og det finnes flere områder det er umulig til å utbedre (betongkonstruksjon, høydeforskjeller). Det vurderes til at utbedring ikke er lønnsomt.

Det er stor sannsynlighet for at noe vil hende i løpet av de neste årene og at kommunen derfor kan bli nødt til å stenge bygget. Dette kan være på grunn av helsefare, lekkasjer (taket, vann, varme-anlegget), brannfare, osv.

Kostnader til utbedring av alvorlige skader anslås til mellom 15 og 20 millioner. Da kan man ikke forvente kvalitet som et nybygg, og må man regner med midlertidig stenging av bygget i en lengere ombyggingsperiode. Kostnader til midlertidige tilbud vil altså komme i tillegg.

Mangel på ramper og heiser i bygget gjør at bygget ikke tilfredsstiller krav til universell utforming. Kostnader ved å etablere heiser og ramper anslås 2-3 millioner. Planløsningen er ikke optimal i forhold til dagens behov og krav.

Det er behov for 15-20 millioner til utbedring av alvorlige skader, og 2-3 millioner til universell utforming (2014 kroner).

For å sikre en effektiv drift av Solkystens avdelinger i Lysøysund bør disse på sikt samles i ett lokale. Hvordan dette skal løses må vurderes avhengig av hva som skjer med Fagerenget skole og skoleanlegget på Fagerenget.

Bygget i Sandnes: (må sees i sammenheng med Vallersund Oppvekstsenter) Dette er et moderne bygg som oppfyller krav til universell utforming. Bygget er i bra tilstand, noe etterslep i vedlikehold.

Det er et vedlikeholdsetterslep på 0,2 millioner (2014 kroner).

Solkysten barnehage hadde en avdeling Oksvoll som er for liten til å driftes effektivt da en barnehage bør ha minimum 4 avdelinger. Avdelingen ble stengt da bygget var av en slik forfatning at det ikke var egnet til barnehagedrift.

Hovedutvalget for livsløp og samhandling vedtok derfor følgende 26.08.14:

Det er pr. d.d. ikke behov for en ny barnehage på Oksvoll. Dette begrunnes i at det er et lite antall barn som sokner til kretsen, samt at det ikke er ønskelig med små faglige forhold.

Lyngrabben barnehage er spredt over to hus i Botngård; Lyngrabben med fire avdelinger og Sentrumsveien med to avdelinger.

Bygget ved Lyngrabben: Bygget er utslitt. Det er stort etterslep i vedlikehold. Bygget nærmere seg slutten av levetiden.

Bygget tilfredsstillende ikke krav til universell utforming.

Det er behov for oppussing slik at bygget kan holdes i drift til det legges ned.

Det er bevilget 1,2 million (2014 kroner) til oppgradering i 2015 slik at bygget kan holdes i drift til slutten av levetiden, det vil bety 5-8 års videre drift.

Bygget i Sentrumsveien: Bygget er i utgangspunktet ikke egnet barnehagedrift.

Planløsningen er uhensiktsmessig, støy i bygget er en utfordring, og rømningsveier er ikke optimalt. Uteareal tilfredsstillende ikke fullt ut behovet.

Det er et stort etterslep i vedlikehold, særskilt fasadene og installasjoner.

Det er behov for 2 millioner (2014 kroner) til oppussing og noe mindre ombygging.

Omfanget er sterkt avhengig av framtidig bruk av bygget.

Det bygges nå en barnehage med seks avdelinger i Botngård som skal være ferdig høsten 2015.

Barnehagedriften videreføres da i dagens lokaler der Lyngrabben holder til og barnehagene avslutter driften i Toppen og Sentrumsveien.

Toppen barnehage ligger ved Botngård skole og har tre avdelinger.

Bygget ble renoverert innvendig for 2 år siden slik at den kunne tas i bruk som midlertid barnehage.

Det er et stort etterslep i vedlikehold og bygget er dyrt i drift.

Planløsningen er ikke optimal og tilfredsstillende ikke kravene til universell utforming.

Bygget nærmere seg slutten av levetid i 5-8 år.

Bruken av bygget til barnehageformål er beregnet avvirket høsten 2015 da barnehagen flytter inn i Lyngrabben.

I Ervika ligger **Læringsverkstedets** barnehage med tre avdelinger og eies og driftes av Læringsverkstedet A/S.

Læringsverkstedet A/S er i dialog med Bjugn kommune om å utvide barnehagen i Ervika. En eventuell større utvidelse av denne barnehagen vil kunne innvirke på behovet for nye kommunale barnehager i Bjugn.

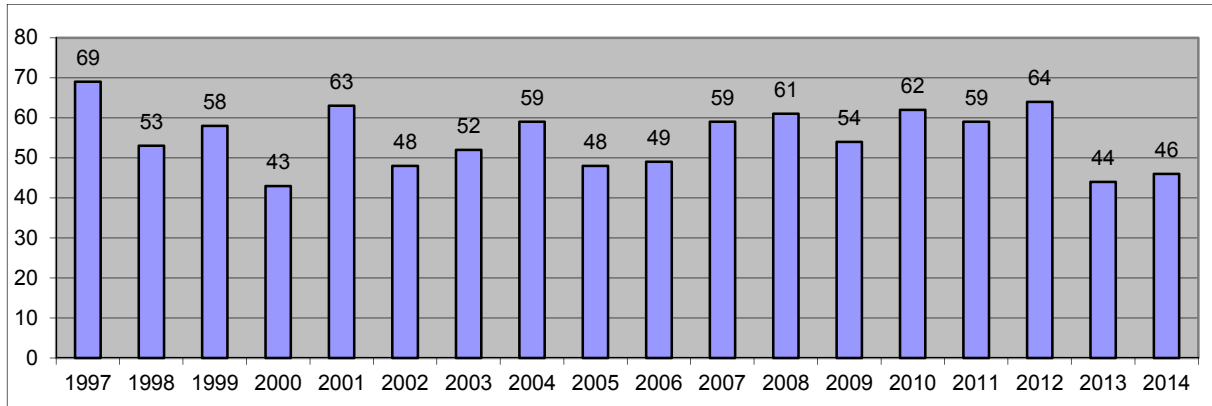
Dagens skoler

I Bjugn kommune er det per i dag tre skoler:

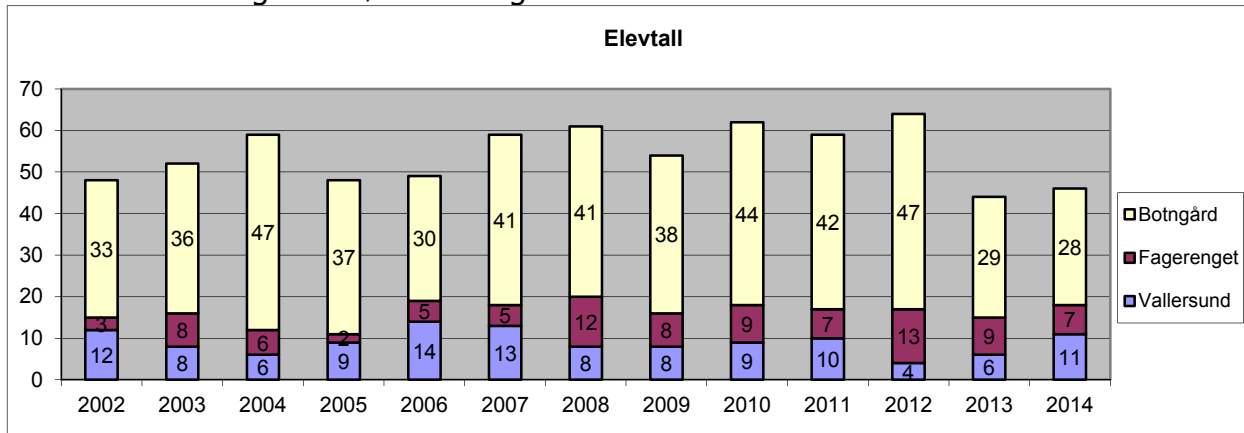
Fagerenget skole i Lysøysund, Vallersund oppvekstsenter i Vallersund og Botngård skole i Botngård.

Tallene i denne utredningen er basert på innrapporterte tall i GSI for skoleåret 2014/15 og tall fra barnehagene og helsesøster.

Barnetall etter fødselsår:

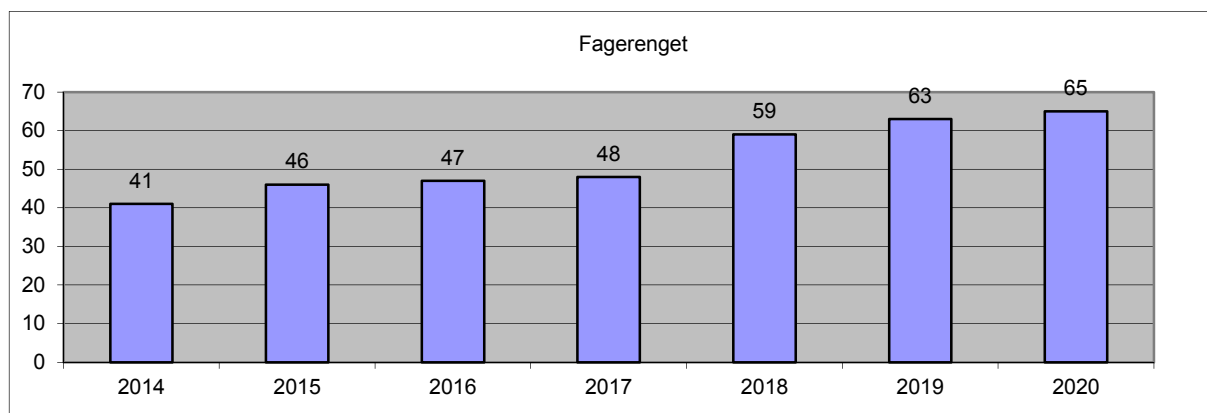

Barnetallsfordeling etter fødselsår og skolekrets:

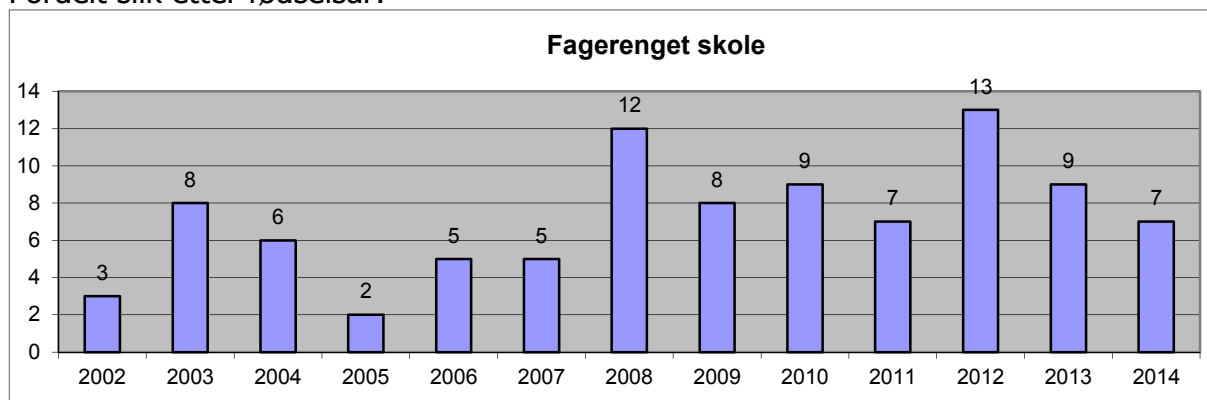

Fagerenget skole:

Skolen er i dag en barneskole med 41 elever. Barnetallet tilsier en økning fram mot 65 elever skoleåret 2020/21 med dagens tallgrunnlag:

Fordelt slik etter fødselsår:

Bygg:

Bygget er utslitt. Det er stort etterslep i vedlikehold. Eventuell renovering og utbedring medfører store kostnader og det finnes flere områder det er umulig til å utbedre (betongkonstruksjon, høydeforskjeller). Det vurderes til at utbedring ikke er lønnsomt.

Det er stor sannsynlighet for at noe vil hende i løpet av de neste årene og at kommunen derfor kan bli nødt til å stenge bygget. Dette kan være på grunn av helsefare, lekkasjer (takket, vann, varme anlegget), brannfare, osv.

Kostnader til utbedring av alvorlige skader anslås til mellom 15 og 20 millioner. Da kan man ikke forvente kvalitet som et nybygg, og må man regner med midlertidig stenging av bygget i en lengere ombygningsperiode. Kostnader til midlertidige tilbud vil altså komme i tillegg.

Mangel på ramper og heiser i bygget gjør at bygget ikke tilfredsstiller krav til universell utforming. Kostnader ved å etablere heiser og ramper anslås 2-3 millioner.

Planløsningen er ikke optimal i forhold til dagens behov og krav.

Det er behov for 15-20 millioner til utbedring av alvorlige skader, og 2-3 millioner til universell utforming (2014 kroner).

Skyss:

Skoleåret 2014/15 er det 20 elever med rett til skoleskyss.

Utvikling:

Barnetallene i Fagerenget skolekrets varierer fra 2 til 13 per år. Det er vanskelig å forutse hva framtidige barnetall vil bli uten en omfattende gjennomgang av befolkningsgrunnlaget med hensyn til kjønn, alder/fruktbarhet osv.

Det legges opp til en industriutvikling av området "Gullvika" som vil kunne gi nye arbeidsplasser i området, og dermed grunnlag for tilflytting.

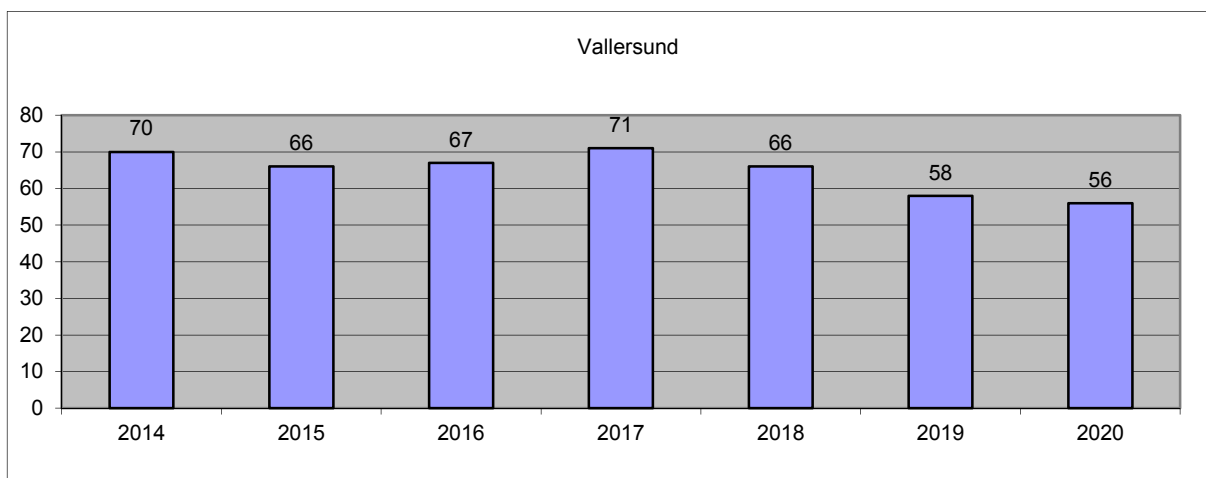
Det er per i dag ikke lagt ut nye områder for utbygging i Fagerenget skolekrets. Det er heller ikke planlagt bygging av nye boliger i noe stort omfang. Tomtereserven er på 8-10 tomter sentralt i Lysøysund.

Dette betyr at rekrutteringsgrunnlaget i skolekretsen i stor grad er basert på omsetning av brukte boliger.

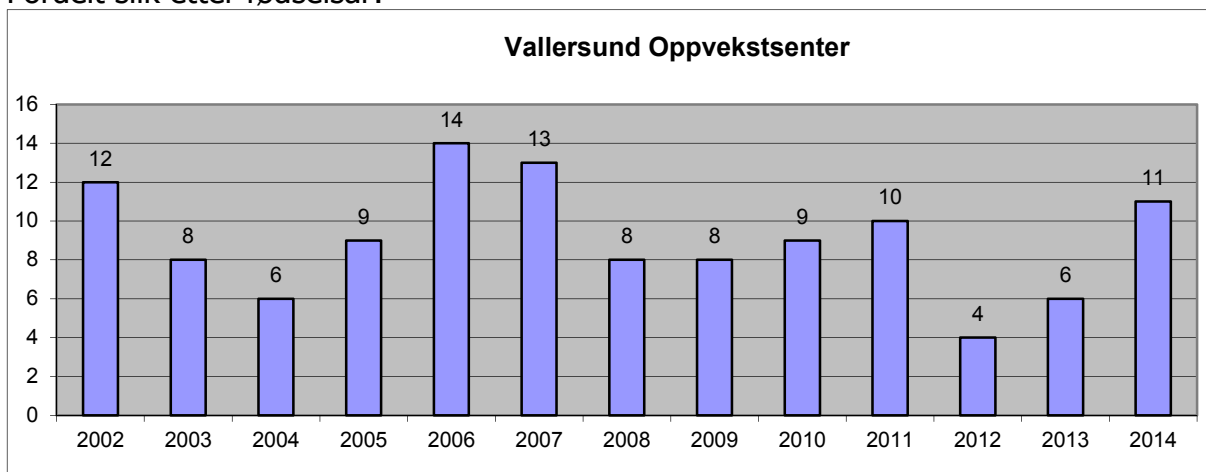
Det er derfor liten grunn til å tro at elevtallet vil bli mye større enn "toppåret" 2020/2021 med 65 elever i skolen uten etablering av nye boliger.

Vallersund oppvekstsenter:

Skolen er i dag en barneskole skole med 70 elever. Barnetallet tilsier en reduksjon ned mot 56 elever skoleåret 2020/21 med dagens tallgrunnlag:

Fordelt slik etter fødselsår:

Bygg:

Dette er et moderne bygg som oppfyller krav til universell utforming. Bygget er i bra stand, men med noe etterslep i vedlikehold.

Det er et vedlikeholdsetterslep på 0,2 millioner (2014 kroner).

Skyss:

Skoleåret 2014/15 er det 39 elever med rett til skoleskyss.

Utvikling:

Barnetallene i Vallersund skolekrets varierer fra 4 til 14 per år. Det er derfor vanskelig å forutse hva framtidige barnetall vil bli uten en omfattende gjennomgang av befolkningsgrunnlaget med hensyn til kjønn, alder/fruktbarhet osv.

Det er per i dag ikke lagt ut nye områder for utbygging i Vallersund skolekrets. Det er heller ikke planlagt bygging av nye boliger i noe stort omfang. Tomtereserven er i feltet nord for Sandnesvågen og noen tomter på feltet i Fauskan.

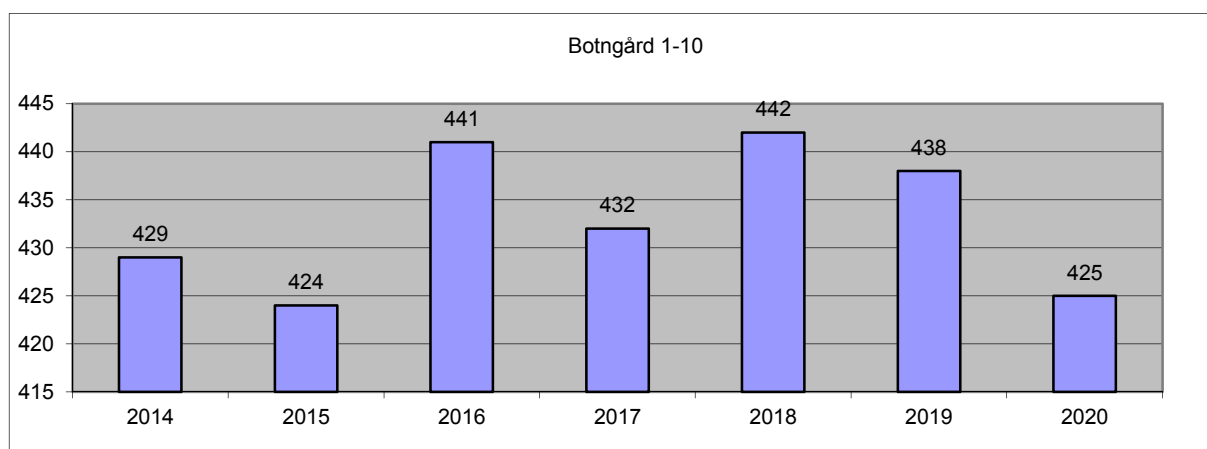
Det betyr at rekrutteringsgrunnlaget i skolekretsen er basert på omsetning av brukte boliger, eventuelt utbygging av eksisterende utlagte boligtomter.

Det ser ikke ut til at befolkningstallet i Vallersund skolekrets har vokst merkbart etter etableringen av forfabrikk og annen utvikling på Valsneset.

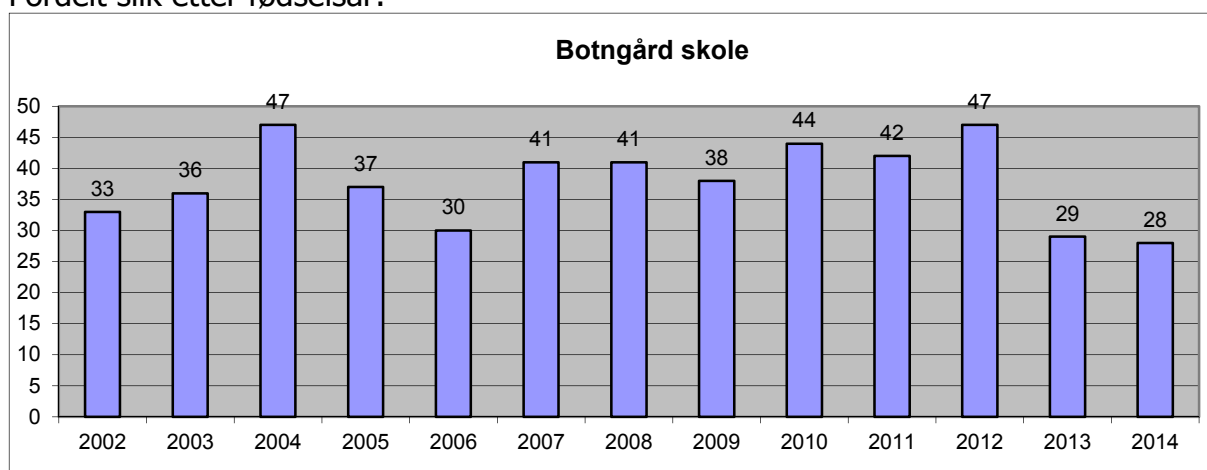
Det er liten grunn til å tro at elevtallet vil bli mye større enn "toppåret" 2017/2018 med 71 elever i skolen uten etablering av nye boliger.

Botngård skole:

Skolen er i dag en 1-10 skole med 429 elever. Barnetallet tilsier en økning til 442 elever skoleåret 2018/19 og ned til 425 i 2020/21 med dagens tallgrunnlag:

Fordelt slik etter fødselsår:

Bygg:

Bygget er i god stand. Noe etterslep i vedlikehold, spesielt fasader og installasjoner. Parkering til ansatte tilfredsstiller ikke dagens behov og det mangler en av- og påstigningssone.

Bygget blir intensivt brukt og slitasjegraden er høy.

Det er behov for 5 millioner til vedlikehold og 2 millioner til oppgradering av parkeringsplasser (2014 kroner).

Skyss:

Skoleåret 2014/15 er det 284 elever med rett til skoleskyss.

Utvikling:

Barnetallene i Botngård skolekrets varierer nå fra 26 til 47 per år.

I Botngård skolekrets er det flere boligområder under utvikling, og det bygges flere boliger også i eksisterende boligfelt.

Slik det ser ut i dag er det regulert rundt 400 nye boliger i Botngård skolekrets fordelt på 200 rekkehus/eneboliger og 200 leiligheter.

I tillegg bygges det boliger i flere av de eksisterende boligfeltene i Botngård, Ervika og Høybakken.

I utredningen fra Rambøll i forbindelse med Kampflybasen anslås det en befolkningsøkning på 20 % i kommunene Bjugn og Ørland. Gitt at Bjugn får halvparten av disse skal altså Bjugn øke fra 4711 innbyggere i dag til 5653 innbyggere i 2030.

Av økningen på 942 innbyggere i Bjugn anslår Rambøll at det i de to kommunene vil være: 185 flere barnehagebarn, 300 flere barneskolebarn og 80 flere ungdomsskolebarn. Gitt at halvparten kommer til Bjugn blir tallene 92 i barnehage, 150 i barneskolen og 40 i ungdomsskolen i 2030!

Slik det ser ut i dag kan det bli behov for plass til 150 nye elever i barneskolen og 40 nye elever i ungdomsskolen i Botngård fram mot 2030. Hvis dette skjer som en lineær utvikling vil det bli en økning på rundt 12 elever hvert år fra 2016 til 2030 hovedsakelig i Botngård skolekrets.

Det er grunn til å tro at elevtallet på Botngård skole vil øke relativt raskt, og ved en lineær utvikling (økning på 12 elever hvert år fra 2016) blir elevtallet ved Botngård skole slik:

År	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Elevtall	429	424	453	456	478	486	485

Alternative barnehagestrukturer

Generelt

Barnehagestrukturen i Bjugn er etter dagens behov relativt tilfredsstillende. Det er et kvalitativt godt tilbud i de fleste områder i kommunen. De kommunale barnehagene varierer i kvalitet i forhold til bygningsmasse.

Kommunen bør ha som mål at de fleste barnehager skal ha minst 4 og mest 6 avdelinger for å ivareta forsvarlig pedagogisk og økonomisk drift, uten at det blir uhensiktsmessig store enheter.

Botngård/Ervika

Bygget på Lyngrabben nærmer seg raskt slutten på levetiden, og behovene i Botngårdsområdet tilsier at det må startes opp en prosess for å etablere en ny barnehage på seks avdelinger.

Kommunen må også vurdere hvordan en eventuell større utvidelse av Læringsverkstedets barnehage i Ervika vil påvirke behovet for utbygging.

Lysøysund/Fagerenget

I Lysøysundområdet er det behov for å samle avdelingene for å sikre robusthet og fagmiljø. En samlet barnehage vil bli på mellom to og tre avdelinger med dagens barnetall.

De to mulighetene for samling er i Lysøysund sentrum og på Fagerenget:

Godkjenning:

Fagerenget barnehage: 18 -24 barn

Lysøysund barnehage: 18 – 24 barn

I Lysøysund/Fagerenget er det i dag tilsammen 36 barn (50 ekvivalenter).

Det er også tre småbarn som ønsker plass i Lysøysund men som ikke får plass på grunn av mangel på areal.

De barna som er der i dag (pluss de tre som ikke har fått plass) utløser behov for 185 kvm leike og oppholdsareal.

Alternativer for bygg i Lysøysundområdet:
(Alle beløp er i 2014 kroner)

1	Utvidelse av Lysøysund barnehage for å ha plass til avdelingen fra Fagerenget (permanent eller paviljong) 18-24 barnehagebarn (2 avdelinger) 450 kvm	20,0 mill. (permanent bygg).
2	Bygging av ny barnehage for alle barn i Lysøysund 36-48 barnehagebarn (3 avdelinger) 650 kvm	27,3 mill.
3	Bygging av ny barnehage og 1. – 4.skole (inkludert gymsal) i Lysøysund 36-48 barnehagebarn (3 avdelinger) 30 skolebarn (1. -4.) 1 410 kvm	59,2 mill.
4	Bygging av ny barnehage og 1. – 7.skole (inkludert gymsal) i Lysøysund 36-48 barnehagebarn (3 avdelinger) 70 skolebarn (1.–7.) 1 850 kvm	77,5 mill.
5	Full rehabilitering av Fagerenget skole med barnehage for alle barn i Lysøysundområdet. (Vanskelig vurdering, men mye av bygningsmassen er saneringsmoden, dvs. at det må rives før nytt bygges opp.) 36-48 barnehagebarn (3 avdelinger) 70 skolebarn (1.–7.)	70,0 – 90,0 mill. (Kalkulasjonsanslag)

Forslag tilknyttet barnehagestrukturen:

1. En barnehage bør være på 4-6 avdelinger for å sikre pedagogisk og økonomisk forsvarlig drift.
2. Barnehagene i Lysøysund-området bør samles i ett anlegg slik at tilbudet blir mer robust og at fagmiljøet blir bredere. Hvor denne lokaliseringen blir, avhenger av hva som skjer med Fagerenget skole.
3. Det startes en prosess for etablering av en ny barnehage i Botngårdsområdet.

Alternative skolestrukturer:

Bjugn kommune står ovenfor flere utfordringer i årene som kommer når det gjelder skoletilbudet.

Hvis Rambølls utredning om demografi knyttet til Kampflybasen på Ørland holder stikk, og Bjugn får den forutsatte tilflyttingen vil det bli behov for en omfattende utvidelse av skoletilbudet i kommunen på noe sikt.

Dette vil, slik vi ser boligbygging og etablering av tomter i dag, i første rekke «ramme» Botngård skolekrets.

Behovet for mer areal ved elevtallsvekst i Botngårdsområdet kan løses på flere måter:

Ledige kommunale areal i nærområdet rundt Botngård skole kan tas i bruk som undervisningslokaler. Dette gjelder blant annet Sentrumsveien2, internatbyggene ved Fosen videregående skole og ledige lokaler i Statens hus.

Dette vil antakelig være en relativt billig men kortsiktig løsning for kommunen, og vil innebære store organisatoriske utfordringer for Botngård skole.

Å bygge på dagens skolebygg mot elva med 250 kvm ble utredet på et tidligere tidspunkt og var kostnadsberegnet til rundt 10,5 millioner (2013 kroner). Dette vil kunne være en kortsiktig løsning, men vil antakelig ikke løse arealutfordringene på lengre sikt.

”Toppen” kan erstattes med et nytt undervisningsbygg i to etasjer. Dette vil gi et tilleggsareal på 1000 kvm og vil kunne løse arealproblemene en periode. Dette er ikke en god løsning da dette vil bli en svært stor skole. I tillegg vil dette gi utfordringer knyttet til infrastrukturen i området.

Skolen kan splittes i ren barneskole og ungdomsskole, og en ny skole bygges i Botngårdsområdet. Med dagens elevtall blir dette en barneskole med 265 elever og en ungdomsskole med 164 elever. Hvis tallene fra Rambøll holder vil dette øke til en barneskole med 415 elever og en ungdomsskole med 204 elever i 2030.

Dette vil være fornuftige skolestørrelser.

En ungdomsskole på 2600 kvm (250 elever) uten gymsal er grovt estimert til 110 - 115 millioner (2014 kroner).

Av mer kreative løsninger kan kommunen **samarbeide med Ørland kommune** om barna på Ervik og Eide slik at disse går på Opphaug skole. Per i dag ser det ikke ut til at Opphaug skole har noe ekstra kapasitet, og Ørland kommune vil antakelig få de samme utfordringene som Bjugn når det gjelder kapasitet på skolene.

Alternativ 1:

Beholde dagens struktur uten endringer.

Strukturen er kostbar for kommunen, og med kommunes økonomiske situasjon er ikke dagens struktur bærekraftig, spesielt med tanke på behovene for investeringer i forbindelse med tilflytting.

Dagens struktur innebærer behov for store investeringer ved Fagerenget og Botngård skoler.

Ved Fagerenget er det flere alternative løsninger for videre skoledrift:

(Alle beløp er i 2014 kroner der ikke annet er anmerket)

1	Bygging av ny barnehage og 1. – 4.skole (inkludert gymsal) i Lysøysund 36-48 barnehagebarn (3 avdelinger) 30 skolebarn (1. -4.) 1 410 kvm	59,2 mill.
2	Bygging av ny barnehage og 1. – 7.skole (inkludert gymsal) i Lysøysund 36-48 barnehagebarn (3 avdelinger) 70 skolebarn (1.–7.) 1 850 kvm	77,5 mill.
3	Full rehabilitering av Fagerenget skole med barnehage for alle barn i Lysøysundområdet. (Vanskelig vurdering, men mye av bygningsmassen er saneringsmoden, dvs. at det må rives før nytt bygges opp.) 36-48 barnehagebarn (3 avdelinger) 70 skolebarn (1.–7.)	70,0 – 90,0 mill. (Kalkulasjonsanslag)

Ved Botngård kan arealutfordringene løses slik:

1	Ledige kommunale areal i nærområdet rundt Botngård skole kan tas i bruk som undervisningslokaler.	Kun leie- og driftskostnader
2	Bygge på dagens skolebygg mot elva 250 kvm	10,5 mill. (2013)
3	”Toppen” kan erstattes med et nytt undervisningsbygg i to etasjer.	42 mill.
4	Skolen kan splittes i ren barneskole og ungdomsskole, og en ny skole bygges i Botngårdsområdet. Ungdomsskole på 2600 kvm (250 elever) uten gymsal	110 – 115 mill. (Kalkulasjonsanslag)

Alternativ 2:

Legge ned Fagerenget skole og flytte elevene til Botngård skole fra skolestart 2015.

Fagerenget skole er såpass liten at den er sårbar ved sykdom og fravær blant ansatte. Det kan på sikt bli vanskelig å dekke alle fagbehov med relativt få ansatte. På sikt vil det bli behov for nybygg eller omfattende rehabilitering ved Fagerenget skole.

For elevene kan en liten skole være en stor fordel da den er oversiktlig og virker trygg. Samtidig kan utvalget potensielle venner være lite.

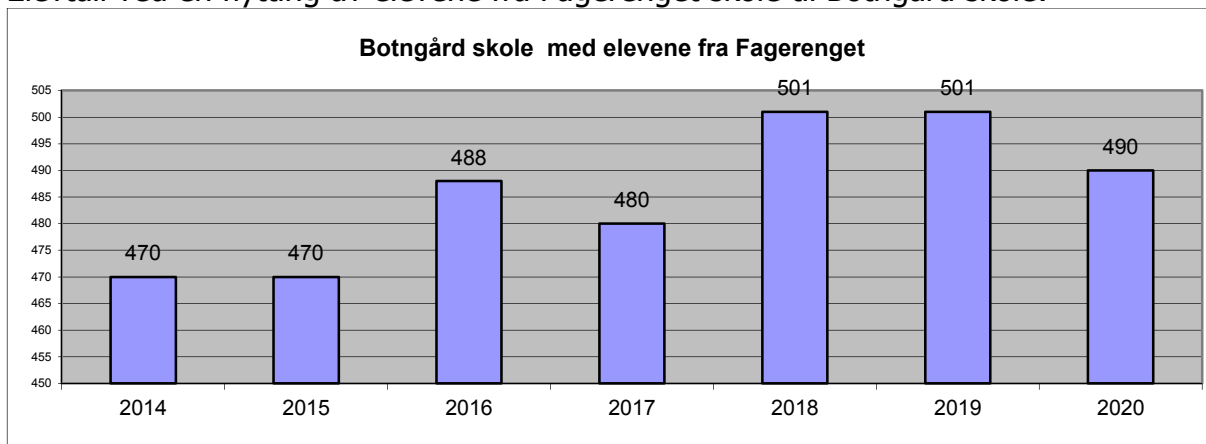
Ved Botngård skole vil det bli en elevtallsøkning fra dagens 429 til 470 (med elevene fra Fagerenget) i 2015/16 for så å øke til 501 i 2018/19.

Ved tilflytting i henhold til Rambølls utredning vil presset på arealet ved Botngård skole raskt bli for stort.

Det vil bli et utvidet skyssbehov da alle elever fra Fagerenget vil ha rett til skyss til Botngård. Dette er beregnet til kr 23 per elev per tur (sone 4). Det vil i løpet av året bli 380 turer, altså totalt 8740,- per elev.

Med dagens elevtall på 41 blir dette 358 340,- minus den skyssen 20 elever allerede har (med en annen sone). Med for eksempel 55 elever blir tallet 480 700,-

Elevtall ved en flytting av elevene fra Fagerenget skole til Botngård skole:

Disse tallene er ikke justert for mulig tilflytting (lineært 12 elever per år fra 2016).

Alternativ 3:

Legge ned Fagerenget skole og flytte elevene til Vallersund oppvekstsenter.

Fagerenget skole er såpass liten at den er sårbar ved sykdom og fravær blant ansatte. Det kan på sikt bli vanskelig å dekke alle fagbehov med relativt få ansatte. På sikt vil det bli behov for nybygg eller omfattende rehabilitering ved Fagerenget skole.

For elevene kan en liten skole være en stor fordel da den er oversiktlig og virker trygg. Samtidig kan utvalget potensielle venner være lite.

Ved Vallersund oppvekstsenter vil det bli en elevtallsøkning (barnetrinnet) fra dagens 70 til 112 i 2015/16 for så å øke til 125 i 2018/19.

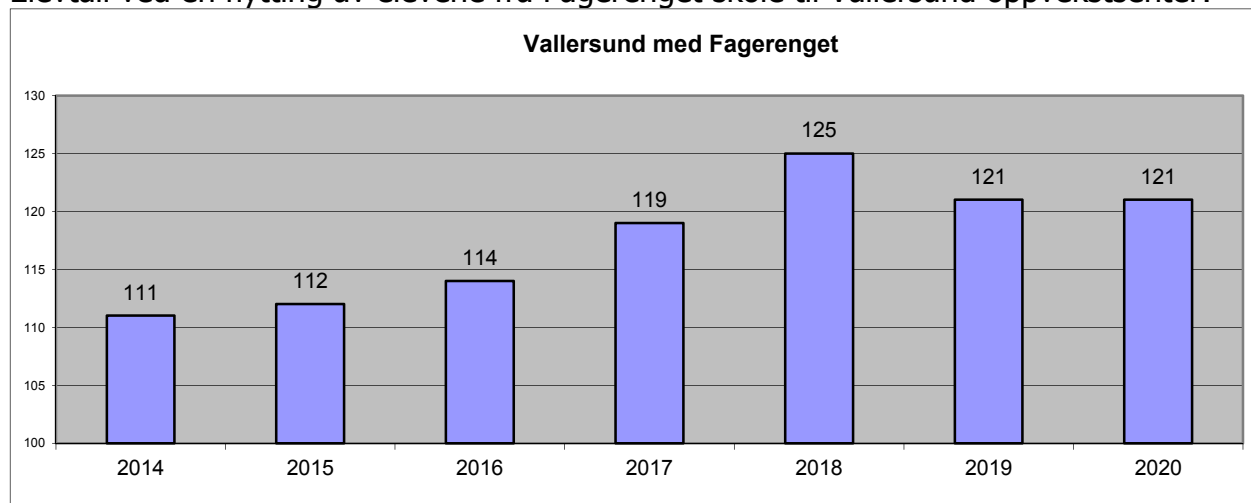
Skolen var dimensjonert for 110 elever med ungdomstrinn og 137 elever som ren barneskole før deler av skolen (ca 70 kvm) ble tatt i bruk som barnehage.

Arealmessig skal skolebygget som det brukes i dag kunne ivareta 125 elever på barnetrinnet.

Det vil bli et utvidet skyssbehov da alle elever fra Fagerenget vil ha rett til skyss til Vallersund. Dette er beregnet til kr 23 per elev per tur (sone 4). Det vil i løpet av året bli 380 turer, altså totalt 8740,- per elev.

Med dagens elevtall på 41 blir dette 358 340,- minus den skyssen 20 elever allerede har (med en annen sone). Med for eksempel 55 elever blir tallet 480 700,-

Elevtall ved en flytting av elevene fra Fagerenget skole til Vallersund oppvekstsenter:

HØRINGSPROSESS:

Det er viktig at grunnlaget som legges fram for politisk behandling er så riktig og reelt som mulig. Rådmannen vil derfor be alle høringsinstansene komme med korrigeringer og nye opplysninger så tidlig som mulig i prosessen, så vedtak blir fattet på best mulig grunnlag.

Rådmannen minner om at det parallelt gjøres en utredning om kvalitet og innhold i skolen som også vil være en del av grunnlaget for den politiske behandlingen av skolestrukturen.

Rådmannen vil gjerne ha innspill og synspunkter på konsekvensene av, og alternative løsninger til de foreslåtte løsningene.

HØRINGSFRIST: Torsdag 19.mars 2015

Saksbehandling:

Behandling og vedtak i Hovedutvalg for livsløp og samhandling 9.april 2015

Behandling og vedtak i Kommunestyret: 28.april 2015

Med hilsen
Kjetil By Rise
Kommunalsjef for oppvekst og utdanning

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim

Sentralbord: 73 19 90 00

Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

14/02

Saksbehandler

Anne Gråberg

Kommunal- og samordningsstaben

Innvalgstelefon

73 19 96 99

Vår dato

13.04.2015

Deres dato

09.01.2015

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

2015/218-331.1

Deres ref.

453/2015

Bjugn kommune, Rådhuset
Alf Nebbs gate 2
7160 BJUGN

Lovlighetskontroll av Bjugn kommune sitt budsjettvedtak for 2015

Som et ledd i oppfølgingen av Bjugn kommune har Fylkesmannen foretatt lovlighetskontroll av kommunen sitt budsjettvedtak for 2015ⁱ. Gjennom kontrollen har Fylkesmannen ikke funnet forhold som tilsier at vedtaket må oppheves.

Fylkesmannen ser at kommunen deltar med stor tyngde i nettverk for ROBEK-kommuner i regi av KS og Fylkesmannen. Formålet med nettverket er å gjenskape økonomisk handlefrihet, komme ut av ROBEK-lista og få til en langsiktig styring basert på resultat og kvalitet. Fylkesmannen vil oppfordre kommunen til å holde en tydelig, konkret og samlet innsats politisk og administrativt for å komme i økonomisk balanse. Fylkesmannen vil understøtte dette med råd og veiledning.

Fylkesmannen vil for øvrig bemerke at kommunens dokumenter og oversendelse av disse har vært særdeles ryddig.

Bakgrunn

Bjugn kommune er registrert i ROBEK, jf. kommunelovens § 60 *Statlig kontroll og godkjenning av økonomiske forpliktelser*. Kommune ble innmeldt i registret i august 2014, som følge av at de ikke fulgte sin vedtatte plan for inndekning av kommunens underskudd fra 2011, jf. paragrafens 1. ledd, bokstav d. Dette innebærer at departementet skal føre kontroll med lovligheten av kommunestyrets budsjettvedtak, jf. paragrafens 2. ledd. Denne kontrollen vil tilsvare den kontrollen departementet kan foreta i henhold til kommunelovens § 59 nr. 4. Dette betyr at det skal tas stilling til om kommunens budsjettvedtak:

- er innholdsmessig lovlig.
- er truffet av noen som har myndighet til å treffe slik avgjørelse.
- er blitt til på lovlig måte.

Departementet har i rundskriv H-8/01 overført myndigheten til å føre kontroll med kommunes budsjettvedtak til fylkesmennene.

ⁱ Jf. kommunelovens § 60 nr. 2

	Embetsledelse og administrasjonsstab	Kommunal- og beredskapsavdeling	Oppvekst- og utdanningsavdeling	Sosial- og helseavdeling	Landbruk og bygdeutvikling	Miljøvern- avdeling
Telefon	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00
Telefaks	73 19 91 01	73 19 91 01	73 19 93 51	73 19 93 01	73 19 91 01	73 19 91 01
E-post:	postmottak@fmst.no	Internett: www.fylkesmannen.no/st		Organisasjonsnummer: 974764350		

Fylkesmannen har kontrollert kommunens årsbudsjettvedtak opp mot kommunelovens §§ 45-47 med tilhørende forskrift. Vurdering og godkjenning av låneopptak er ikke en del av lovlighetskontrollen og vil således følge av eget brev.

Kontroll

Bjugn kommunestyre vedtok årsbudsjettet for 2015 i kommunestyremøte 16.12.2014ⁱⁱ, etter at innstilling med alle forslag hadde vært lagt ut til alminnelig ettersyn i minst 14 dager. Kommunestyrets vedtak med formannskapets innstilling og saksdokumentene er oversendt Fylkesmannen. Dette er i tråd med krav til at budsjettvedtaket skal være truffet av noen som har myndighet til å treffe slik avgjørelse, og krav til at vedtaket er blitt til på lovlig måte. (jf. punktene b og c vist til ovenfor).

Fylkesmannens kontroll av kravene til innhold, oversiktighet og obligatoriske oppstillinger gitt i gjeldende regelverk som budsjettet er kontrollert opp mot, viser at kommunen har vedtatt et årsbudsjett som tilfredsstillende kravene i lov og forskrift også på dette punktet (jf. punkt a vist til ovenfor).

Fylkesmannen vil likevel påpeke følgende forhold:

- Forpliktende plan ble vedtatt som en del av kommunens budsjett. Planen viser en detaljert oversikt over tiltak for å komme i økonomisk balanse med tilhørende årsbeløp, frist og ansvarlig for gjennomføring. I og med at tiltakene i planen i hovedsak er både konkrete og godt spesifisert, synes planen realistisk. Et unntak fra dette er pkt. 2. *Reduksjon i oppvekstsektoren*. Fylkesmannen stiller spørsmål ved realismen i å oppnå den budsjetterte reduksjonen innen oppvekstsektoren, når tiltaket ved inngangen av året er såpass lite konkret. Fylkesmannen er for øvrig gjort kjent med at kommunestyret skal behandle kommunens skolestruktur i kommunestyremøte 26.4.2015. Fylkesmannen vil gi uttrykk for at det er viktig at kommunestyret sender tydelige signaler til administrativt nivå. Kommunen er i en krevende økonomisk situasjon med et foreløpig regnskapsmessig merforbruk for 2014 på ca 3,9 mill. kronerⁱⁱⁱ, et akkumulert merforbruk på ca 13,6 mill. kroner og en krevende, men nødvendig inndekningsplan på 17,5 mill. kroner.
- Anslaget på kommunens frie inntekter i KS sin siste prognosemodell^{iv}, ligger noe lavere enn de prognosene kommunen selv bruker basert på departements anslag framlagt i statsbudsjettet for 2015.
- Som følge av kommunens merforbruk i 2014ⁱⁱⁱ, ble budsjettert inndekning av merforbruket fra 2011 ikke inndekket. Dette innebærer at rest merforbruk fra 2011 på 5,4 mill. kroner i sin helhet må dekkes inn i 2015, jf. kommunelovens § 48 nr. 4.

ⁱⁱ Sak 79/14

ⁱⁱⁱ Ikke kontrollert av revisor

^{iv} prok 1501KSalternativskatt treaar. 23.2.15. oppdatert med nytt skattegrunnlag og nye befolkningstall fra SSB per 1.1.2014.

Vedtak

Fylkesmannen har foretatt lovlighetskontroll av Bjugn kommune sitt budsjettvedtak for 2015, jf. kommunelovens § 60 nr. 2 og rundskriv H-8/01. Gjennom kontrollen har Fylkesmannen ikke funnet forhold som tilsier at vedtaket må oppheves.

Følgende punkter i vedtaket bør vurderes i forbindelse med revidering av budsjettet:

- Realismen i at kommunen oppnår en budsjettert reduksjon på 2,6 mill. kroner på uspesifiserte tiltak i oppvekstsektoren, jf. tiltak i kommunens forpliktende plan.
- Kommunens budsjetterte beløp på frie inntekter.

Fylkesmannen henstiller i tillegg kommunestyret om så snart som mulig å innarbeide rest merforbruk fra 2011 på 5,4 mill. kroner i budsjettet for 2015.

Øvrige forhold

Som følge av at kommunen er registrert i ROBEK, vil Fylkesmannen gjøre kommunen oppmerksom på at kommunens vedtak om opptak av lån eller vedtak om langsiktige avtaler om leie av bygninger, anlegg og varige driftsmidler som kan påføre kommunen utgifter ut over de neste fire budsjettår, ikke vil være gyldig før de er godkjent av Fylkesmannen. Vedtak om opptak av lån blir normalt ikke vurdert før etter at Fylkesmannens lovlighetskontroll av kommunens budsjettvedtak, jf. kommunelovens § 60 nr. 2, foreligger. Unntatt for dette kan være vedtak om opptak av lån etter kommunelovens § 50 nr. 2-6, samt lån knyttet til selvkostområdene.

Skjønnskilder som er tildelt eller tildeles kommunen for 2015 (unntatt grunnskjønn), kan ikke utbetales før kommunen har utarbeidet, vedtatt og kan dokumentere at den følger en forpliktende plan for å komme i økonomisk balanse. I planen skal kommunen spesifisere konkrete tiltak for å gjenopprette økonomisk balanse. Fylkesmannens vurdering av Bjugn kommunens forpliktende plan er, som vist tidligere, at denne er tilstrekkelig konkret og spesifisert, med unntak av pkt. 2. *Reduksjon i oppvekstsektoren*. Fylkesmannen ber derfor om å få tilsendt nytt vedtak på forpliktende plan hvor dette er tilstrekkelig konkretisert.

Som et ledd i Fylkesmannens mulighet for bistand og oppfølging av Bjugn kommune, ber vi om at kommunen sender inn kvartalsvise, alternativt tertialvise, rapporter på økonomisk situasjon og status på forpliktende plan. Et konkret opplegg for dette avklares i dialog mellom Fylkesmannen og Bjugn kommune.

Med hilsen

Brit Skjelbred
Konst fylkesmann

Alf-Petter Tenfjord
Direktør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.